27րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7410 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1910 ԿԻՐԱԿԻ

18 Sept. 1910 27me année N. 7410

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Գրութիւնք ետ չեն տրուիր
Բաժանորդագրութեան պայմանները տեսնել 4րդ էջ։
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

﴿ آرولق ﴾
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

„ԱՐԵՒԵԼՔ"Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Ուզելով աւելի հաճելի ու շահեկան ընծայել մեր թերթը, որոշեցինք կարգ մը խմբագրական նոր բարեփոխումներ մտցնել անոր մէջ, որոնք վստահ ենք թէ պիտի գնահատուին մեր թէ՛ Պոլսոյ և թէ գաւառի բազմաթիւ ընթերցողներէն։

Մեր սովորական խմբագիրներէն ու թղթակիցներէն զատ Արեւելք ասկէ ետքը պիտի ունենայ նաև ծանօթ ու սիրուած գրիչներ, որոնցմէ առ այժմ կը յիշենք Գր. էֆ. Մալխաս և Նշան էֆ. Գալֆաեան որոնք խոստացած են իրենց կանոնաւոր աշխատակցութիւնը։ Առաջինը իր գրական տաղանդովն ու վարվռուն ոճովը և երկրորդը իր մասնագէտի կարողութեամբը արդէն գնահատուած են ընթերցասէր հասարակութեան կողմէ և անշուշտ իրենց երեւումը Արեւելքի մէջ գոհունակութեամբ պիտի ողջունուի։

Բաց ի գրական ու գիտական բաժինէն, այսուհետեւ մասնաւոր խնամք պիտի տրուի նաև քաղաքական բաժինին, լուրերու թարմութեամբ և ճոխութեամբ։ Նոյնպէս ազգային եւ ներքին լուրերը ժամը ժամին մեր ընթերցողներուն հաղորդելու համար ոեւէ ջանք չպիտի խնայուի։

Զմոռնանք յիշելու որ թերթիս խմբագրապետութիւնը յանձնուած է Երուանդ էֆ. Օտեանի որուն հրապարակագրական ու գրական կարողութեան մասին ներբող հիւսել մեզ չիյնար։

Գալով Արեւելքի ընդհանուր ուղղութեան՝ թերթիս ճակատը գրուած երկու բառերը արդէն կ'ամփոփեն զայն։ Արեւելք է և պիտի մնայ Ազգին օրաթերթը, առանց այս կամ այն կուսակցութեան կամ խմբակի գործիք ըլլալու։ Մենք ո՛չ հին հակառակութիւններ, ո՛չ ալ հին կապակցութիւններ ունինք որոնց ազդեցութեան ենթարկուած ըլլանք։ Բացարձակապէս անկախ ու անկաշկանդ, մենք մի միայն պիտի պաշտպանենք ազգին շահը։ Պիտի միանանք և ոյժ տանք ամէն անոնց որոնք իրապէս և անկեղծօրէն ազգային վերածնութեան և բարգաւաճումին կ'աշխատին, հոգ չէ թէ անոնք յեղափոխականի, կուսակցականի կամ չէզոքի ու պահպանողականի պիտակը կրեն և նոյն անվերապահ անկողմնակալութեամբ պիտի քննադատենք ու հարուածենք անոնք որոնք ընդհանուր ազգին շահը մասնակի շահերու զոհել կը փորձեն։

Ու խոստուած ատելութիւններ կամ պայմանագրուած համակրութիւններ չունինք։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԾԵՐՆ ՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ

(ՀԵՔԵԱԹ)

Ձօնուած «Թանին»ի
խմբագրապետ Հիւսէին
Ճահիտ պէյի։

Ատենօք երկիր մը կար որուն անունը չէ նշանակուած աշխարհագրական քարտէսներու վրայ։ Այդ երկիրը բնակիչներ ունէր, ինչպէս ինքզինք յարգող ամէն երկիր. և այդ բնակիչներն ալ կառավարութիւն մը ունէին։ Օր մը այդ բնակիչներուն երիտասարդները կը հաւաքուին և միթինկ մը կը կազմեն դաշտին մէջ, որպէս զի բացօթեայ խնդիր չյարուցանեն, և այդ միթինկին մէջ միաձայնութեամբ կ'որոշեն որ երկրին կառավարութենէն դուրս վտարեն բոլոր երեսուն տարեկը անցած անձերը և անոնց տեղ երիտասարդներ և պատանիներ դնեն։ Եւ որովհետեւ զօրութիւնը իրենց կողմն էր, կըյաջողին իրենց խորհուրդը գործադրել։ Նախարարներէն, զօրավարներէն, կրօնաւորներէն բռնէ՝ մինչեւ ամենայետին պաշտօնեան երիտասարդներէ կը կազմուի։ Եւ գործերը գէշ աղէկ առաջ կ'երթան։

Եւ ահա՛ եղաւ որ այդ երկրին դրացի երկիրը պատերազմ հրատարակեց այդ երկրին դէմ, ինչպէս որ սովորութիւն է ընել երկու դրացի երկիրներու միջեւ։

Երիտասարդ կառավարութեան երիտասարդ բանակը պատրաստուեցաւ կռուելու։ Ու երիտասարդ զօրապետներէն մէկը, մեկնելէ առաջ, գնաց մնաս բարով ըսելու իր ծերունի հօրը, որ նախկին զօրավար մըն էր, բայց հիմա, ըստ նոր օրէնքին, գործէ դուրս ձգուած։

— Տղաս, ըսաւ ծերունի պատերազմիկը, հաւանօրէն կամ դուն պատերազմին մէջ պիտի մեռնիս և կամ ես հոս առանձին պիտի մեռնիմ քու վերադարձէդ առաջ. ուստի կը խնդրեմ որ, որպէս զի մեռած ատեննիս իրարու քով գտնուինք, զիս հետդ տանիս պատերազմին։

— Բայց, առարկեց տղան, գիտես, սիրելի հայր, որ ըստ նոր օրինաց, խըստիւ արգիլուած է ծերերուն երիտասարդներու մօտ գտնուիլ, և եթէ բանակին մէջ մեզ քով քովի տեսնեն, զիս մահուան կը դատապարտեն։

— Ուրեմն սնտուկ մը շինել տո՛ւր, չորս կողմը ծակերով և ես անոր մէջ պահուած կը մնամ ու միւս բեռներուդ հետ խառն կ'ընկերանամ քեզի ու մարդ բան չիմանար։

Ու խեղճ ծերունին այնչափ լացաւ, այնչափ աղաչեց պաղատեցաւ որ տղան հաւանեցաւ։ Սնտուկը շինեց, ծերունին մէջը փակեցին և բանակը, հարիւր հազար հոգի, ճամբայ ելաւ թշնամին դիմաւորելու համար։

Երեք օր անընդհատ քալեցին ու երրորդ իրիկունը, որովհետեւ քարտէս կամ ուղղեցոյցներ առնելու մոռցած էին, անսահման անապատի մը մէջ մոլորեցան։

— Գիշերը պէտք է որ հոս անցնենք, վճռեց հրամանատարը և վրանները կանգնուեցան։

— Կերակուր պատրաստեցէք մեր քաջ զինուորներուն համար, հրամայեցին երիտասարդ զօրավարները։

Բայց երբ պէտք եղաւ կրակ վառել, քանզի երիտասարդները առանց կրակի կերակուր եփելու գիւտը չէին ըրած տակաւին, տեսնուեցաւ որ մոռցեր էին վառելափայտ հայթայթելու։

Առաջին երեք օրերուն, անտառներէ անցնելով կամ շէն քաղաքներու մօտ բնակելով, պէտք չէին ունեցած փայտի, բայց հիմա այդ ամայի անապատին մէջ, ուր փայտի փշրանք կտոր մը իսկ չի կար, վառելափայտը անհրաժեշտ պէտք մը կը դառնար։

Եւ յուսահատութիւնը տիրեց երիտասարդ զօրավարներուն վրայ, որոնք տըրտում տխուր, սկսան մտածել ճար մը գտնելու համար։

Սնտուկին մէջ, ծերունի նախկին զօրավարը կը տեսնէր իր տղուն շփոթած իրարանցումը և կը հասկնար որ ծանրակշիռ բան մը կ'անցնէր բանակին մէջ։ Միջոց մը երբ տղան սնտուկին մօտեցաւ, հայրը քը՛ք քը՛ք սնտուկին զարկաւ։ Երիտասարդ զօրավարը մօտեցաւ և բացաւ սնտուկը։

— Ինչ ունիս, հարցուց հայրը, ժամերէ ի վեր կ'երթաս կուգաս մտատանջ կերպարանքով մը, խօսէ՛ տեսնեմ։

Տղան պատմեց գլխերնուն եկած փորձանքը։

— Քանի՞ վրան ունիք հոս, հարցուց ծերունի զօրավարը։

— Եօթը հազարի չափ։

— Արդ, ամէն մէկ վրանի ձողիկներէն կրնաք մէյմէկ հատ առնել, առանց վրանին հաստատ մնալուն վնասելու, այս կերպով եօթը հազար փայտի կտոր կ'ունենաք զոր եթէ խնայողութեամբ գործածէք բաւ է բանակին կերակուրը եփելու։

Տղան խանդավառ՝ շնորհակալ եղաւ հօրը և վազեց միւս երիտասարդ զօրավարներուն քով որ արտասովոր խորհուրդ կազմած էին, վառելափայտին հարցը լուծելու համար։

— Աչքերնիդ լոյս, ես միջոցը գտայ, ըսաւ երիտասարդը իր հօր ըսած միջոցը հաղորդելով իրենց։

Ամէնքը ափ ի բերան մնացին։ Այդքան պարզ բան մը իրենք չէին կրցած գտնել։

— Ինչպէ՞ս մտածեցիր այդ բանը, ըսին իրենց ընկերոջ, շնորհաւորելով զինքը։

Բայց յետոյ սկսան կասկածիլ։

— Անկարելի է որ դուն ինքնիրդ գըտած ըլլաս այդ միջոցը, պէտք է մեզի ճշմարտութիւնը ըսես։

—Լաւ, պատասխանեց զօրավարը բայց խոստացէ՛ք որ զիս չպիտի պատժէք, քանզի օրինազանցութեան մը կը պարտիմ այս գիւտը։

Զօրավարները ապահովցուցին զինքը և այն ատեն ինքն ալ ամէն բան պատմեց կէտ առ կէտ։

— Երթա՛նք ծերունին հանենք սընտուկէն ըսին ամէնքը միաբերան ու վազեցին իրենց ընկերոջ վրանը։

Ու հո՛ն այդ երիտասարդները՝ ծերունին ձեռքը երախտագիտութեամբ համբուրեցին և ստիպեցին զինքը որ ստանձնէ բանակին հրամանատարութիւնը քանի որ պէտք պիտի ունենային անոր փորձառութեան։

Եւ ծերունի ու փորձառու զօրավարը բանակին գլուխը անցնելով դիմեց թշնամիին վրայ, ջախջախեց զայն ու յաղթական վերադարձաւ։

Ու այն ատեն երիտասարդները հասկցան որ առանց ծերերու և փորձառուներու խորհուրդին կարելի չէ երկիր մը կառավարել։

Ու երկինքէն երեք հատ խնձոր ինկաւ, երեքն ալ Թանինի խմբագրապետին գլխուն։

ԵՐՕՏ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՎԱՅՐԱԳ ԴԱՍԱՏՈՒ ՄԸ

Հետեւեալը քաղուած է նամակէ մը զոր Հէրէկէն քոյր մը ուղղած է Պոլիս գտնուող իր եղբօր։ Իր միամիտ պարզութեան մէջ այդ նամակը ահռելի ու ըմբոստացուցիչ մէկ վայրենութիւնը կը պատմէ հրէշի մը որ դասատու եղած է…։

«Նաև, սիրելի եղբայրս, եթէ մեր որպիսութիւնը հարցնել կամիս, մենք ալ ճիշդ քեզ նման եղած էինք։ Գրեթէ երեք ամիսէ մօտեցած է որ 12 տարեկան Ռուբէն եէկէնըդ անտանելի հիւանդութեան մը ենթակայ եղած է, դրացիիս Մարտիկեան Օհան աղայի միջոցաւ կ'իմանաս մանրամասնօրէն։ Դպրոցի մէջ դասատուն ծեծելը և փալախանի պառկեցնելը եղած է պատճառը եւ ոտքերուն ծունկէն վերը ոսկորի հիւանդութիւն բերած է եւ տեղս բաւական ժամանակ բժիշկները աշխատեցան, բնաւ դարմանը չգտնուեցաւ, հիմա 20 օր է որ հայրիկը առած Մարսուանի հիւանդանոցը տարած է վիրաբուժական գործողութիւն կատարելու համար։

«Էյ ի՛նչ ըսենք, եղբայրս, գալիքը տեղը չի մնար. վաղուց, ուկէ մէկ տարի առաջ, պատրաստութիւն տեսած էինք որ Էրզրումի դպրոցը պիտի ղրկէինք և մէկ անձ մը պատճառ եղած է՝ դեռ զաւակդ պզտիկ է առ այժմ մի ղրկեր ըսելով. և մենք թողուցած ենք ու ինք շատ փափաք ունէր ուսման և Հէրէկի դպրոցին մէջն ալ մէկ հատիկ էր թէ ուսմունքի եւ թէ առողջութեան կողմէ։ Բայց ի զո՛ւր։ Եթէ հոգին ողջ մնայ, մտադիր ենք կամ Սանասարեան ղրկել եւ կամ Պոլիս, որովհետեւ փեսադ Յարութիւն աղան՝ ալ շատ փափաք ունի ուսմունք սորվեցնելու»

Ահա՛ այսպէս տասներկու տարեկան ուսումնատենչ տղեկ մը զոհ կ'երթայ վայրենի վարժապետի մը խժդժութեան, իր ապագան կը խորտակուի, ամբողջ կեանքը կը թունաւորուի։ Եւ, ո՞վ գիտէ տակաւին որքան նմանօրինակ անլուր ոճիրներ կը գործուին գաւառի անծանօթ անկիւնները ու մատղաշ կեանքեր այսպէս կը ջախջախուին վարժապետ կոչուած դահիճներու ձեռքին տակ։

Փափաքելի է որ Հէրէկի դպրոցին այդ գազանին անունը յայտնուէր և իր արժանաւոր պատիժը տրուէր գոնէ օրինակ մը ըլլալու համար իր նմաններուն։

Ե՞րբ պիտի ըմբռնենք մանկութեան հանդէպ ակնածանքի ու յարգանքի սրբազան պարտականութիւնը։

ԱՐԳՈՍ

ԳԱՂԱՓԱՐԻ ՁԱՅՆԸ

ՆՈՒԷՐ

ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ԸՆԿԵՐ Վ. ԱՐԴՕՅԵԱՆԻՆ

Գաղափարի կռուի դաշտում,
Չար մարդկանցից տանջուած սրտես,
Աղբիւրի պէս զնգուր զնգուր
Կարմիր ու սեւ արիւն հոսեց։
Վազիր մայրիկ արծուի թեւով,
Հասիր որդուդ վերջին խօսքին,
Աչքը փակիր. թող որ ննջէ
Գաղափարի բարձրութեան մէջ։
Այնուհետեւ անցիր վաքան,
Թափիր արցունք ծիծիր, աղբիւր,
Սովորեցրու իմ որդկերանց
Հեռու մնան չար մարդկանցից։
Վաս է նրանց սեւ նպատակ,
Թոյն է նրանց քաղցր խօսքը,
Գաղափարի վեհ բարձրութիւն՝
Հասցրին անարգ սեւ ցեխերին։

Զ-ՅԱ-Ն

ՄԵԿՆՈՒՄ

Եգիպտոսի ծխախոտի ծանօթ վաճառականներէն Սիմոն էֆ. Սարգիսեան (եղբայր Գէորգ էֆ. Սարգիսեանի), որ երկու ամիսէ ի վեր օդափոխութեան համար մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ ռումանական շոգենաւով Աղեքսանդրիա մեկնեցաւ։

ԱՆԴՐԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄԸ

Ուիլեըմ Ճէյմս՝ ամերիկացի նշանաւոր իմաստասէրը՝ որուն մահը ծանուցինք վերջերս, իր գաղափարներուն ուսուցումը մինչեւ շիրիմ շարունակել ուզած է։ Կարգադրութիւններ ըրաւ ապամահ դաս մը տալու համար։ Ի՞նչ է այդ դասը։ Պատրաստած է փորձարկութիւն մը, որ ուրիշ բանի չի միտիր բայց եթէ կենդանիներուն համար կարելիութիւնը հաստատել մեռեալներուն հետ հաղորդակցութեան մէջ մտնելու։ Խնդիրը կը կայանայ ստուգելու մէջ թէ ոգեհարցներուն հաւատքը հիմնաւո՞ր է և կրնա՞յ միթէ ընդունուիլ ամէնքին կողմէն։ Այս նպատակով Ուիլեըմ Ճէյմս կնքուած նամակներ թողած է որոնց մէջ իրեն ծանօթ մանրամասնութիւններ, ներքին մանրամասնութիւններ, կարճ՝ բացարձակապէս չի գիտցուած մտերմութիւններ։ Այդ նամակները, որ հոգեբանական խուզարկութեանց ընկերութեան քով կը գտնուին, պիտի բացուին իրենց պարունակութիւնը բաղդատուելու համար այն պատասխաններուն հետ զոր հանգուցեալ բրոֆէսէօրին ոգին պիտի ընէ մէտիոմի հարցումներուն։ Ամերիկացի ոգեհարցները կը փափաքին այդ վճռական փորձին արդիւնքը գիտնալ։ Թերթերը մեզի կիմացնեն թէ բրոֆ. Հիսլոփի փորձելու վրայ է, ամերիկացի հիանալի մէտիոմի մը տիկին Լէօնօրա Բիփէրի օգնութեամբ՝ յարաբերութեան մէջ մտնել Ուիլեըմ Ճէյմսի հետ։ Տիկին Լէօնօրա Բիբէր փիլիսոփային պիտի խնդրէ գրածը պատմել։ Այս զգայացունց խուզարկութեան ի՛նչ ըլլալը պիտի գիտնանք քիչ ատենէն։ Մեր՝ թերահաւատներուս հետաքրքրութիւնը անձկութեամբ պիտի սրուի։ Պիտի ապացուցուի՞ թէ ոգիներու աշխարհը պարզ յիշատակներով կամ անշշուկ ուրուականներով լեցուած է, Ուիլեըմ Ճէյմս իրողութեանց և իրականութեանց պաշտամունքը ունեցած է։ Իր իմաստասիրական վարդապետութիւնները, Բրակմաթիզմ անուան ներքեւ, տեսակ մը գերազանց փորձառականութեան կը վերածուի, ուր հաւատալու և գործելու պատճառներ պէտք է գտնել։ Երկար ժամանակ, իմաստասէրները աշխատած են հիանալի դրութիւններ կառուցանել, որոնք ոչ մէկ գործնական օգտակարութիւն ունին. վերացումներ վերացումներու դէմ կանգնած են և խճողած՝ այն ճամբան որ պարտէր մեզ ճշմարտութեան տանիլ։ Բրակմաթիզմին համար, մտածումի հայեցողութեանց խաղը վնաս է, քանի որ մարդկային միտքին անսահման միջոցները կը պարզէ մեզ, և միանգամայն ամուլ է, որովհետեւ կեանքի ընթացքի գործնական կանոններ չիտար։ Քանթի երկածը նշանակալից չէ՞։ Քանթ վերլուծումի ուժով մարդկային մտածման մեքենականութիւնը քակած է. անոր զսպանակները և բացարձակին հասնելու անկարողութիւնը ցոյց կուտայ։ Ամէն տեղ կասկած ու տարակոյս կը սփռէ և տեսակ մը ոչնչականութեան կը յանգի։ Յետոյ իր գործէն զարհուրած ու գթութենէ մղուած՝ այն մար-

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (24)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ԿՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐՔԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

— Վա՜յ, ըսել է քանի մը հատ կայ, հա՞… կեցցես, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի խնդալով, տեղեկագրին մէջի սիրականդ Գարեգին է, ինչ փեզեվենկ է… ազգին փարաները քեզի պէս բոզերո՞ւն պիտի տանք… դուրս կորսուէ՛ նայիմ, խալթախ քեզի…

Սաթենիկ, լեզուն բռնուած, առանց կարենալ բառ մը արտաբերելու, ինքզինք սենեակէն դուրս նետեց և սանդուխէն վար գահավիժեցաւ։

Ամէնքը մեկնելու համար ոտքի ելած էին։

— Բայց, էֆէնտի, առարկեց Ազգատախնամի փաստաբան անդամը որ քիչ մը առաջ տեղեկագիրը աչքէ անցուցած էր, որոշ ամբաստանութիւն մը չի կայ, եղածները պարզ ենթադրութիւններ, դըրացիներու բամբասանքներ են…

— Դեռ ի՞նչ ըլլայ, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի բարկացած, երիտասարդ այրի կնիկ մը որ ամուրի երիտասարդի մը հետ առանձին կը նստի ու այդ երիտասարդը տանը վարձքը կը վճարէ… արդէն չըտեսա՞ք բերանը կրցա՞ւ բանալ, խօսք մը կրցա՞ւ ընել, ձգեց փախաւ անամօթը, վա՜յ անբարոյական վա՜յ, մէյ մըն ալ եկեր երես ունի տէ փարա կ'ուզէ կոր, կը նայի՞ք մի խալթախը…

Փաստաբանը որ դիւրաւ տեղի տուող չէր, կրկին փորձեց արդարացնել հեզ կինը.

— Տունը երիտասարդ վարձակալ մը ունենալով անպատճառ անոր սիրուհին եղած չըլլար… և յետոյ պարզ ենթադրութեամբ մը իրաւունք չունինք զինքը նախատելու, կրնանք նպաստ չի տալ, առանց պատիւին դպչելու։

— Ի՞նչ ընէինք, էֆէնտիս, գոռաց Ղուկաս էֆէնտի, աղաչէինք, պաղատէինք, ոտքը ձեռքը իյնայինք. գլխերնուս վրա՞յ նստեցնէինք… ըրածս քիչ էր անգամ, այդ տեսակ անպատիւ կնիկները բոլիսին տալու է, անառականոցը բանտարկելու է որ երթան սորվին… չտեսա՞ք ինչ լկտած կերպարանք մը ունէր. աղաչել, պաղատել չկայ, խոնարհիլ չի կայ… «քննութիւնը ըրէք նպաստ տուէ՛ք»… վա՜յ անբարոյական… գըրելու է Մէրի Գիւղի Թաղական խորհուրդին որ այդ բոզը հանել տայ այդ մահալլէէն… ազգերնուս մէջ մէկ ընտանեկան պատիւ մը ունինք, անիկա գոնէ մաքուր պահենք։

Հասած էին եկեղեցիին դրան առջեւ, Ղուկաս էֆէնտի մնաք բարով ըսաւ, կառք նստաւ և մեկնեցաւ։

— Սիրտը բարի մարդ է. բայց բարոյականի մասին խստապահանջ է, ըսաւ Ազգատախնամի անդամներէն մէկը էֆէնտիին ակնարկելով։

— Ընտանիք, պատիւ, բարոյական ուրիշ բան չի ճանչնար, աւելցուց ուրիշ մը։

— Անանկ ըլլալու է, էֆէնտիմ, եթէ անոր պէս՝ մարդիկ չըլլան՝ ո՞ւր կ'երթայ վերջերնիս։

Եւ փողոցին ծայրը Ազգատախնամի անդամները իրարմէ զատուեցան։

Ձիւնը կը շարունակէր տեղալ։

. . . .

Սաթենիկ հետիոտն կը քալէր Բանկալթիի շիտակ ճամբէն, ընկճուած, ջախջախուած։ Ղուկաս էֆէնտիի անլուր նախատինքները տակաւին կ'այրէին իր սիրտը։ Լալու, արցունքներու մէջ անէանալու փափաք մը կ'զգար ներսիդին, բայց գերմարդկային ճիգով մը կը զսպէր ինքզինքը։ Երբէք չէր կրնար երեւակայել որ իր վրայ կատարուած քննութիւն մը այսպիսի արդիւնքի մը պիտի յանգէր։ Իր վարձակալը՝ Գարեգին՝ մեռած ամուսնոյն մտերիմ բարեկամը, մի միայն եղբայրական համակրանք և խնամք ցոյց տուած էր իր ու աղջկանը՝ Սիրվարդին՝ հանդէպ։ Ինքն ալ փոխադարձաբար, իբրեւ իր մէկ մօտիկ ազգականը նկատած էր զայն միշտ, առանց երբէք մտքէն տարփական մտածում մը անցնելու։ Եւ ահա՛ հիմա իբրեւ սիրահար ու սիրուհի կ'ամբաստանուէին.. ։ Ասիկա հրէշային բան մը, ահաւոր անարդարութիւն մը կը թուէր իրեն։ Ա՛լ գրեթէ մոռցած էր ձեռնունայն դառնալը, իր նիւթական սարսափելի կացութիւնը, թշուառութիւնը որ իրեն կը սպասէր քիչ մը անդին։

— Իցի՜ւ թէ չերթայի, իցի՜ւ թէ չենթարկուէի այդ խօսքերուն, այդ նախատինքներուն, կը խորհէր ինքնիրեն։

Վերջապէս հասաւ Ֆէրի գիւղ, իրենց բնակած թաղը։ Գնաց զարկաւ աղջիկը որ դրացիի մը պահպանութեան յանձնած էր և որ անհամբեր իրեն կը սպասէր։

— Պարէ պան մը տուի՞ն, հարցուց դրացուհին հետաքրքիր ձայնով մը։

— Չէ, Շատիկ հանըմ, բան մըն ալ չտուին, պարապ տեղը մինչեւ հոն գացի ժամերով սպասեցի։

— Բա, վա՜յ մեղքիս, ինչո՞ւ համար,… ամէմին չամէմին կուտան կոր, քեզի պէս կինին ինչո՞ւ չի տան… մեղա՜յ, աս ինչ անարդարութիւն է։

Սաթենիկ չուզեց պատմել եղածը, ամօթ կը զգար ըսելու թէ ինչո՞ւ մերժած էին նպաստը։

— Բա հիչ խօրաթա մը չըրի՞ր, պան մը չըսի՞ր… քիչ մը պոռայիր կանչէիր… մինչեւ որ էտէփսիզլըքիւն չընես անոնք փարա չեն իտար… խուզիի պէս ծանդ քաշես նստիս նէ՝ հէլպէթ չեն իտար։ Բա վա՜խ զավալլը, առանց օրով, փարասըզ ձգել… գետինն անցնին աս ինչ վիճտանսըզ մարդիկ են եղեր… տալս կրէնէ հախ ունի, մարդկութիւնը աշխարհքէս վերցեր է… քա, վա՜խ վա՜խ, վա՜խ… է՜յ բէք գէշ եղայ, քուրուկ, աս ինչ պան է գլխուդ եկաւ…

— Ե՛լ տուն երթանք աղջիկս, ըսաւ Սաթենիկ Սիրվարդի ձեռքը բռնելով, որպէս զի վերջ տայ այս անախորժ խօսակցութեան։

Շատիկ հանըմ որ այսպէս կ'ողբար Սաթենիկի վիճակին վրայ, այն կինն էր որ Ազգատախնամի կողմէն եկող քննիչին հաղորդեր էր դրացիներու կասկածները Գարեգինի ու Սաթենիկի սիրային յարաբերութիւններու մասին, կասկածներ որոնք միայն իր երեւակայութեան մէջ ծնունդ առած էին և որ սակայն իբրեւ հանրային կարծիք կը ներկայացնէր։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

դուն համար զոր ատենակներու մէջ ձգած է՝ հալածելով ապաստանարան մը կը շինէ ու կը փորձէ զանիկա կեանքին հետ շահագործել բարոյական օրէնքի մը հնազանդելու հաճոյքը հայթայթելով։ Մաքուր բանականութեան անապատին մէջ, անիկա կը կառուցանէ գործնական բանականութեան ապաստանարանը։ Համբաւաւոր վճռական հրամայողականը աստուածաբանական բարոյականին համառօտութիւնն է։ Բառերէն և երեւոյթներէն չի խաբուիր, խոհեմօրէն կընթանայ և արկածախնդրութեանց ետեւէն չի վազեր։ Անգլիացի օգտապաշտ փիլիսոփաներէն Պէրկլով՝ կը ջանայ իր դիտողութիւններէն և իր փորձառութիւններէն հանել իր ուղեգիծը։ Անմատոյց մեծ խնդիրները չէր փորձեր զինքը։ Կեանքը կարճ է, կը փութայ գործող փիլիսոփայութիւն մը շինել։ Կուզէ ապրիլ իր սկզբունքները, այսինքն զանոնք փորձել իր կեանքին իսկ պատշաճ բերելու համար։ Ապրիլը գործել չէ՞։ Բրակմաթիզմը կամքի ջրաբուժութիւն մըն է։ Բրակմաթիզմին կը պարտինք մտածումին ծաղրանքը, մտքին տկարութիւնները և տձեւութիւնները բժշկելու ընդունակ մարզանքներ։ Բրակմաթիզմը ազգու փիլիսոփայութիւն մըն է այս աշխարհին և միւսին մէջ։ Ուիլեըմ Ճէյմսի օրինակը կապացուցանէ թէ իմաստասէրի մը մահը պէտք է որ բանի մը ծառայէ։ Ամերիկացի բրոֆէսէօր մը իր գաղափարներուն և իր տեսութեան հաւատարիմ կը մնայ։ Ինչ փոփոխութիւն առաջ պիտի գայ այս աշխարհի մէջ այն օրը, ուր կենդանիներուն և մեռեալներուն միջեւ հաղորդակցութեան իրողու[illegible] Ինչ յաջողութիւն Ուիլեըմ Ճէյմսի համար։ Ինչ սկզբնաւորութիւն իրեն համար մեռեալներու կայսրութեան մէջ։

ԱՐՏԱՇԷՍ ՃԻԶՄԷՃԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԸ

Հելլէնական Ազգ. Ժողովին նստ. 16ի նիստին մէջ, այն երեսփոխանները որոնք Սահմանադրութեան վերաքննութեան կողմնակից են՝ ուզած են երդում ընել, Սահմանադիր Ժողովի կուսակիցները, այսինքն անոնք որ Սահմանադրութեան հիմնական բարեփոխութիւնը կը պահանջեն՝ ընդդիմացած են, յայտարարելով թէ երդում չի կրնար տեղի ունենալ Ժողովին հանգամանքը ճշդուելէ առաջ։ Աղմուկ մը յառաջ եկած է։ Պ. Տրակումիս յաջողեր է հանդարտութիւնը վերահաստատել։ Երդումի արարողութիւնը յետաձգուած է։ Ժողովին իրաւասութեանց վրայ վիճաբանիլ սկսած են այնուհետեւ։ Երեսփոխան Տէմէթրաքօփուլօ խորհուրդ տուած է զգուշանալ որ եւ է անակնկալէ եւ Սահմանադիր Ժողովի գումարումը ջատագոված է լայն հիմերու վրայ օրէնսդրական իրաւունքներով։ Վարչապետ Տրակումիս յայտարարած է որ եթէ Ժողովը ընդունի սահմանադիր ժողովի վերածուելուն առաջարկը՝ կառավարութիւնը պիտի հրաժարի։

ԱՄԵՆԱԾԱՆՐ ՃԱՐՏԱՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ ՄԸ Կ'ՍՊԱՌՆԱՅ ԱՆԳԼԻՈՅ

Անգլիոյ մէջ նաւարանները փակուած են։ Խորունկ շարժում մը կը տիրէ բամպակի մանարաններուն գործաւորներուն մէջ, հանքային գործաւորներու և երկաթուղիի պաշտօնեաներուն մէջ։ Չի կարծուիր որ կարելի ըլլայ համաձայնութիւն մը գոյացնել գործաւորներուն և նաւ շինողներու միջեւ, անցած շաբթու մէջ սկսած գործադուլին վերջ մը դնելու համար։ Կը սպառնացուի որ հոկտեմբերին սկիզբը ընդհանուր գործադուլ մը պիտի ըլլայ նաեւ բամպակի մանարաններու գործաւորներուն մէջ։ 300,000 հոգի գործադուլ պիտի ընեն, ինչ որ բացարձակապէս պիտի կաղմալուծէ Անգլիոյ մէջ բամպակի ճարտարագործութիւնը։ Կալլէսի երկրին մէջ, հանքային գործաւորներու մէջ շարժումը այնպիսի սուր աստիճանի մը հասած է որ Ռօտայի հովիտը գումարուած միթինկներուն մէջ, գործաւորները պահանջած են հանքային գործաւորներու դաշնակցութենէն ընդհանուր գործադուլ հռչակել։ Դժգոհութիւնը նուազ մեծ է նաեւ Կրէթ Նօրթըրն Ռէյլուէյի պաշտօնեաներուն մէջ։ Յիսուն չափ միթինկներ գումարուած են նստ. 11ի օրը Անգլիոյ մէջ, ուր պաշտօնեաները յայտնած են իրենց կարծիքը՝ լորտ Մաքտօնալտի կողմէն 10 ժամ աշխատութեան մասին իրաւարարական մէկ վճիռին մեկնաբանութեանը մասին։ Այն պարագային ուր այս զանազան սէնտիքաներուն անդամները գործադուլ յայտարարեն՝ 700,000էն աւելի հոգի Անգլիոյ մէջ առանց աշխատութեան պիտի մնան։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

Նիուէ Վինէր Ժուռնալի մէջ կը կարդանք. «Ստոյգ աղբիւրէ կիմանանք թէ Հագգը փաշայի և կոմս տ'Էրէնթալի խօսակցութիւնները, հակառակ տարածուած հերքումներուն, դարձած են աւստրօ-թրքական-գերմանական զինակցութեան մը ծրագրին վրայ։ Այս բանակցութեանց նախաձեռնութիւնը ունեցաւ Գերմանիոյ կայսրը։ Պ. տ'Էրէնթալ աւստրօ-հունգարական կառավարութեան անունով վախ յայտնեց որ Թուրքիոյ երրեակ զինակցութեան յարիլը կրնար տխուր ներգործութիւն մը ունենալ ներքին կացութեան վրայ։ Այդ յարումը պիտի վրդովէր հարաւի սլաւները և խորապէս պիտի [illegible] յառաջիկայ տեսակցութեան մէջ՝ Գայզերը պիտի պաշտպանէ նիզակցութեան ծրագիրը և զինուորական պայմանագրութեան մը առաջարկը պիտի ներկայէ։» Էնտեբանտանս Պելժ կը ճշդէ այն բոլոր շարժառիթները որոնք կը մղեն Երիտասարդ Թուրքիան մտնել Աբտ-իւլ Համիտի նախկին բարեկամներուն ու պաշտպաններուն։ «Մին այն պատճառներէն, կը գրէ, որոնք կը մղեն Հագգը փաշան կեդրոնական պետութեանց համակրութիւնը շահիլ, այն կարծիքն է որուն համեմատ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հաւանութիւնը «քաբիթիւլասիօն»ներու ջնջման, բաթէնթի տուրքին ընդունելութեանց հարիւրին 4 մաքսային տուրքի յաւելման և ընդհանուր կերպով ելեւմուտքի, օտարներու կացութեան մասին արգելքներու ջնջման համար՝ պիտի պարտաւորէր միւս պետութիւններէ ալ նոյն զիջումներն ընել։ Ոչինչ ապացուցուած է սակայն։ Իտալիա և երրեակ համաձայնութեան Պետութիւնները եթէ երբեք որոշեն Թուրքիոյ տալ վստահութեան այսպիսի ապացոյցներ առերկա պիտի ընեն ոչ թէ Վիէննայի ու Պերլինի դահլիճներուն նախկին դիրքին պատճառաւ միեւնոյն նիւթերուն վրայ, այլ որովհետեւ կը կը խորհին որ այդ վստահութեանը արժանի է Թուրքիա։ Իրենց հպատակներուն ուղղակի ձերբակալութիւնը, Թրքական բանտերուն մէջ անոնց դրուիլը, առանց հիւպատոսական ներկայացուցիչի անոնց դատուիլը թոյլատրուելէ առաջ՝ երրեակ համաձայնութեան պետութիւնները և Իտալիա երկու անգամ պիտի խորհին։

ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԹԻՒ
Այրերու, կիներու եւ տղայոց յատուկ նորաձեւ ապրանքներու
նոր մթերք մը հասած է
ՄԱՅԷՐ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ
Նուրբ պօնէթըրի
Ճամբորդութեան առարկաներ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՆՈՐ ՄԻՋԱԴԷՊԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Բիշօն Ալժէրիոյ կառավարիչին և Թունուզի պետերուն այցելութիւնը ընդունած է։ Անոնք ֆրանսական կառավարութեան ուշադրութիւնը հրաւիրած են Թուրք պաշտօնատարներու կողմէ ալժէրիա-թունուզեան ներքնաշխարհին մէջ գործուած աւարներուն և Ճանէթի հովտին Թուրք զինուորներու կողմէ գրաւման վրայ։

⁂ Թան սապէս կը պատմէ վերջերս Իզմիրի մէջ պատահած միջադէպը. «Ֆրանսական հիւպատոսը ձերբակալել տուաւ Թունուզցի փախստական Քիթանին։ Այս վերջինը բողոքեց, օսմ. հպատակ ըլլալուն համար։ Ոստիկանութիւնը գավասին ձեռքէն խլեց փախստականը, թէեւ այս վերջինը ֆրանսական անցագիր ունենար, ոստիկանութիւնը, հակառակ քանիցս եղած դիմումներու, մերժեց Թունուզցին յանձնել։» Թան այս միջադէպը նոր ապացոյց մը կը նկատէ թէ Թուրքիա որոշած է իբր օսմ. հպատակներ ճանչնալ Ալժէրիացիները եւ Թունուզցիները, ինչ որ կը հակասէ քաբիթիւլասիօններուն։

⁂ Բարիզեան բոլոր թերթերը մեծ զայրոյթով կը խօսին Ճանէթի գրաւման ու Իզմիրի միջադէպին առթիւ։ Այդ թերթերու կարծիքով, [illegible] նեցած այդ միջադէպերը կ'ապացուցանեն որ Թուրքիա բացորոշապէս մտադիր է Ֆրանսայի իրաւունքներուն մէջ մտնելու։ Լա Փրէս ի վեր հանելով այն գրոյցները, որոնց համաձայն, Թուրքիա Երրեակ Զինակցութեան կը մտնէ, յիշեալ թերթը դիտել կուտայ որ Թուրքիա վտանգաւոր ճամբու մը կը հետեւի։ Բըթիթ Րէբիւպլիք կ'ըսէ թէ փոխառութեան կնքումը անխելք գործ մը պիտի ըլլար, եթէ երբեք այդ դրամը պիտի յատկացուի Գերմանիայէն զրահաւորներ գնելու, որպէսզի հայթայթուած խարազաններով յետոյ մտրակեն Ֆրանսան։

⁂ Բարիզէն քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պ. Բիշօն վերջին միջադէպերուն վրայ տեսակցութիւն մը ունեցած է եպարքոս Հագգը փաշայի և օսմ. դեսպան Նաում փաշայի հետ։ Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանն ալ դիմում մը ըրած է այդ մասին։ Ֆրանսական կառավարութիւնը որոշած է խիստ ազդու կերպով գործել, լիակատար գոհացում ստանալու համար։

⁂ Թան կը շնորհաւորէ Պ. Բիշօնը, Իզմիրի միջադէպէն օգտուելով ո՛չ միայն տնտեսական և քաղաքական երաշխաւորութիւններ պահանջելուն, այլ և Ալժէրիոյ և Թունուզի իր հպատակներուն անտանելի կացութեան վերջ մը տալու համար։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Ամբաստանեալներուն հարցաքննութիւնը սկսած է։ Տինկա և Քոնսթանթինիտէս երեսփոխանները, ի դիմաց օսմ. յոյն երեսփոխաններուն, բանտարկեալներուն այցելութիւն տուին։ Տրամայի մետրոպոլիտն ալ այցելեց նոյն օրը։ Յոյն երեսփոխանները կառավարութեան մօտ դիմում պիտի ընեն, բանտարկեալները ազատ արձակելու համար։

⁂ Ոստիկանութիւնը առջի օր ալ խուզարկութիւններ ըրաւ, Ազգ. Ժողովի մնացած անդամները ձերբակալելու համար, մէկ հոգի միայն կրցաւ ձեռք անցընել, այն է Պ. Ռախթիվան, որ Պատերազմական Ատեանի բանտը առաջնորդուեցաւ։

⁂ Պատրիարքարանի գործակատարը, առջի առտու, Մեծ Կղզի գնաց, դատական նախարարին տալու համար վերջին թագրիրը։ Նէճմէտտին պէյ Եագաճըգ գացած ըլլալով զբօսական պտոյտի համար, չկրցաւ թագրիրը յանձնել։ Իրիկուան, գործակատարը դարձեալ հանդիպեցաւ նախարարին բնակարանը, սակայն պատասխան ստացաւ թէ նախարարը չպիտի վերադառնար։

⁂ Աթէնքի օսմ. դեսպանատան գործակատար Խալիլ պէյ հրաման ստացած է արտաքին գործոց նախարար Պ. Փալէրկիի դիտողութիւններ ընելու հելլէն մամուլին գործածած լեզուին դէմ, Փէնէրի մէջ գումարուած Ազգ. Ժողովի խնդրին առթիւ։

⁂ Հռոմի լրագիրներէն ոմանք կը ծանուցանեն թէ օսմ. կառավարութեան ու Յունաց պատրիարքարանին միջեւ ծագած վէճը խոր տպաւորութիւն մը առաջ բերած է Վատիկանի շրջանակներուն մէջ։

⁂ Քէօլնիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ Բ. Դրան և Յունաց վէճին մէջ իրաւունքը Թուրքիոյ կողմն է անվիճելի կերպով, քանի որ օրինաւոր չէ Ազգ. Ժողովին գումարումը։ Կ'ըսուի թէ Յունաց պատրիարքը չէ պահանջեր այդ իրաւունքը, այլ միայն կը հիմնուի վաղեմի սովորութեանց վրայ, զոր չի կրնար երբեք նախընթաց պարագաներ ցոյց տալ։ Գերման թերթը դիտել կուտայ որ գումարումին քաղաքական արդիւնքը ցաւալի է, որովհետեւ դարձեալ կը գրգռէ Թուրքերը և Յոյները։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Եպարքոսը Բարիզէն Րիֆաթ փաշայի հեռագրած է թէ Պ. Պրիան ու Պ. Բիշօն, [illegible] այս վերջինը իր կառավարութենէն ստացած հրահանգին համաձայն, յայտարարած են որ տէրութիւնները, մէջը ըլլալով նաեւ Աւստրիա և Գերմանիա, տրամադիր են վերջնապէս լուծելու կրետական խնդիրը, բայց դեռ ատենը չէ եկած։

⁂ Հելլէնական դեսպան Պ. Կրիբարիս, առջի օր, արտաքին գործոց նախարար Րիֆաթ փաշայի բնակարանը երթալով՝ տեսակցութիւն մը ունեցաւ պոյքոթին և Հելլէններուն կրած վնասներուն վրայ։ Դեսպանը իր կառավարութեան կողմէ պահանջումներ ըրաւ։ Արտաքին գործոց նախարարը մերժեց հելլէն կառավարութեան պահանջումը, դիտել տալով որ Հելլէններուն կացութիւնը պէտք է վերագրել կրետացի դիւանագէտներու հետեւած քաղաքականութեան։ Րիֆաթ փաշա դեսպանին ուշադրութիւնը հրաւիրեց հելլէնական մամուլին գործածած լեզուին ու ազդրանքներուն վրայ։ Ըսելով թէ այդ թերթերը ա՛լ աւելի կը գրգռեն օսմ. հանրային կարծիքը, բան մը որուն վերջ տալու է Աթէնքի կառավարութիւնը։ Րիֆաթ փաշա ակնարկութիւն ըրաւ նաեւ վերջերս Աթէնքի մամուլին կողմէ Յունաց Պատրիարքարանի գործերուն վրայ եղած հրատարակութիւններուն, մինչ այդ գործերը օսմ. կառավարութեան հետ առնչութիւն ունին, ներքին գործեր ըլլալուն համար։ Ետքը Պ. Կրիբարիս ծանոյց թէ Աթէնք կը մեկնի մէկ ամսուան արձակուրդով և իր տեղ գործակատարը պիտի վարէ դեսպանատան գործերը։

⁂ Աթէնքէն Մօնիթէօր քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ազգ. Ժողովի աշխատութիւնները աւարտելէ յետոյ, նախկին նախարարապետ Պ. Թէօթօքիս Կ. Պոլսոյ հելլէնական դեսպան պիտի անուանուի։ Պ. Կրիբարիս կամ Բարիզի և կամ Պերլինի դեսպան պիտի կարգուի։ Հելլէն կառավարութիւնը Ս. Փրկիչ պատուանշանը պիտի նուիրէ Պ. Կրիբարիսի։

⁂ Աթէնքէն կը ծանուցանեն թէ հազարապետ Մօնփէրաթ, Կրէտէի ոստիկան-զինուորներուն հրամանատարը, Յունաստանի պատերազմական նախարարութեան կողմէ ետ կանչուած է, միեւնոյն աստիճանը ունեցող ուրիշ սպայի մը յանձնելու համար այդ պաշտօնը։ Ուրիշ լուրի մը նայելով, Պ. Մօնփէրաթ Աթէնք պիտի երթայ արձակուրդով։

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Հակառակ քանի մը օրէ ի վեր եղած հրատարակութեանց, օսմ. նոր փոխառութիւնը չէ կնքուած տակաւին։ Երէկուան Թանին ալ կ'ըսէ թէ ոեւէ համաձայնութիւն չէ գոյացած դեռ։

⁂ Էօրոբ Օրիանթալ յիշելով մէկ քանի Թուրք լրագիրներու կողմէ Ֆրանսայի կառավարութեան դէմ եղած յարձակումները՝ փոխառութեան խնդրին առթիւ ծագած դժուարութեանց հետեւանքով, դիտել կուտայ թէ Թուրք մամուլը յիշելու երեւոյթը չունի որ Ֆրանսայի կառավարութիւնը առաջին անգամը չէ որ ինքզինքը պարտաւոր կը զգայ մերժելու Բարիզի Սակարանին մէջ ընդունուիլը բարեկամ ազգի մը կողմէ կատարուած փոխառութեան մը։ Վերջերս տագնապալից պարագաներու մէջ, ուր դրամական խնդիրը կրնար ունենալ վճռական ազդեցութիւն մը, այսինքն Թուրք-պուլկար վէճին ատեն, երբ Պուլկարիոյ անկախութիւնը հռչակուած էր, Ֆրանսայի կառավարութիւնը անյաջողութեան մատնեց 150 միլիոն Ֆր.ի պուլկարական փոխառութիւն մը։ Առոր մէջ կային նաեւ քաղաքական ու բարեկամական պատճառներ Երիտասարդ Թուրքիոյ ի նպաստ։ Պուլկարիոյ հետ բարւոք յարաբերութիւնները այդ պատճառով չխանգարուեցան։

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՉԷԶՈՔՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսքոյէ Սլովօ զգայացունց լուր մը կը հրատարակէ, Բեդերսպուրկի դիւանագիտական շրջանակներէն քաղելով։ Այդ լուրին համաձայն, Թուրքիա որոշած է դիմումներ ընել՝ Սեւ ծովու չէզոքութիւնը ձեռք բերելու համար։ Անգլիա պատրաստ է եղեր այդ փափագին ուժ տալու, որուն համար մտահոգութիւն կը զգար Ռուսիա։ Այդ վերջին տէրութիւնը տրամադիր չէ եղեր նկատի առնելու օսմ. ծրագիրը։

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ ՄԸ

Անգլիոյ հանդէպ փափկանկատ գտնուելու համար, ֆրանսական կառավարութիւնը արգիլած է Երիտասարդ-Եգիպտացիներու գումարելիք Համաժողովը յառաջիկայ շաբթու։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ իրիկուն դէպի Էտիրնէ մեկնեցան ելմտական նախարար Ճավիտ պէյ, ներքին գործոց նախարար Թալաթ պէյ, արտաքին գործոց նախարար Րիֆաթ փաշա ու Մ. և Յ. Կուսակցութեան նախագահ Խալիլ պէյ։ Վաղը Պոլիս պիտի դառնան։

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ՄԸ

Ընդհ. Ապահովութեան տնօրէնութիւնը որոշած է կանոնագիր մը պատրաստել օթոպիւսներու և օթոմօպիլներու կառավարիչներուն համար։ Այս վերջինները արտօնագիր մը պիտի ստանան, բժշկական տեղեկագրի մը վկայութեամբ, որ պիտի հաստատէ անոնց մկանային ուժը և տեսողութեան ու լսողութեան զօրաւոր ըլլալը։

ԱՊԱԿԵԴՐՈՆԱՑՄԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Յունարէն թերթ մը կ'իմանայ թէ կառավարութիւնը որոշած է, Խորհրդարանի յառաջիկայ նստաշրջանին, Երեսփ. Ժողովի ներկայացնել նահանգներու վերակազմութեան օրինագիծը, որ Հիւսէյին Հիլմի փաշայի օրով պատրաստուած և յետոյ ետ առնուած էր կարգ մը քաղաքական նկատումներով։ Այդ օրէնքին շնորհիւ նահանգներու մէջ ապակեդրոնացման դրութիւնը ի գործ պիտի դրուի և ամէն կուսակալութիւն իրաւունք պիտի ունենայ ստորադաս պաշտօնեաները անուանելու առանց կեդրոնին հաւանութեան։ Միայն թէ անուանումները կեդր. կառավարութեան պիտի հաղորդուին։

Պ. ՉԸՐՉԻԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Առջի օր, Սելամլըգի արարողութենէն յետոյ, Ներքին գործոց նախարար Պ. Չըրչիլ, որ Սէլամլըգի արարողութեան ներկայ էր կնոջը և երկու բարեկամներուն հետ, Սուլթանին հետ տեսակցեցաւ հինգ վայրկեանի չափ։ Սենեկապետ Լութֆի պէյ կայսեր ներկայացուց Պ. Չըրչիլը։ Անգլիոյ ներքին գործոց նախարարն ալ Սուլթանին ներկայացուց իր կինը և երկու բարեկամները։ Սուլթանը իւրաքանչիւրին ձեռքը սեղմելէ յետոյ, իր գոհունակութիւնը յայտնեց ծանօթացած ըլլալուն համար այդ առթիւ։ Պ. Չըրչիլ եւս շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն եղած սիրալիր ընդունելութեան համար թէ՛ կայսեր և թէ կառավարութեան կողմէ։ Նախարարը խոստացաւ Ծօրճ Ե. Թագաւորին հաղորդել իր գտած ընդունելութիւնը։ Պատերազմական նախարար Մահմուտ Շէվքէթ փաշա ներկայ էր տեսակցութեան։ Լորտ Չըրչիլ առջի իրիկուն, Սիրքէճիի կայարանէն կառախումբ նստած ատեն, ժողովուրդը խանդավառ ցոյց մը ըրաւ, գոչելով. «Կեցցէ Անգլիա»։

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ

Նախարարական շրջաբերական մը կը ծանուցանէ թէ, կնքուած դաշնագիրներու համաձայն, օտարականները Թուրքիոյ մէջ իրաւունք ունին անշարժ կալուածներ գնելու օսմ. հպատակներու պէս։ Հիճազի մէջ միայն այդ իրաւունքէն զրկուած պիտի ըլլան։ Հետեւաբար Իշխանութեանց հրաման տրուած է ըստ այնմ շարժելու։ Քսան տարի առաջ, վարչական որոշումով, ոչ-իսլամներուն արգիլուած էր կալուածներ գնելու մզկիթներու, մէտրէսէներու եւլն մօտ։ Այդ խնդիրը պետական Խորհուրդին կողմէ կը քննուի հիմա։

ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒՄԸ

Արտաքին գործոց նախարարութիւնը հրահանգներ տուած է Բեդերսպուրկի և Հռոմի օսմ. դեսպաններուն՝ բանակցութիւններ կատարելու ռուսական և իտալական կառավարութիւններուն հետ, մաքսատուրքին յաւելման համար։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀՕՐԱՆԻ ՄԷՋ

Արշաւախումբին հրամանատար Սամի փաշա երեք թեւերու բաժնած է իր զինուորական ուժը։ Անոնք անջատ շրջանակներու մէջ պիտի գործեն։ Զինուորական շարժումը չէ սկսած տակաւին։ Կը կարծուի որ Տիւրզիները անձնատուր պիտի ըլլան առանց դիմադրութեան։ Շէյխ Եահեա էլ-Էթրաշ արդէն իսկ զղջում յայտնած է։

ՊՈՅՔՕԹԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Ռուսահպատակ Պ. Ալէքսանդր Կաէթանօ, որ Մուտանիա հաստատուած է, դատ բանալով օսմ. կառավարութեան դէմ, վնասի հատուցման մեծ գումար մը պիտի պահանջէ երկու շոգենաւերով Մուտանիա բերել տուած քարիւղին դէմ պոյքոթ ըլլալուն պատճառաւ։ Պ. Կաէթանօ կը պնդէ որ Մուտանիայի միւթէսարրըֆը մեծ ջանք տարած է պոյքոթի ենթարկելու իր ռուսական քարիւղները։

ԲԱԹԱՆԹԻ ՏՈՒՐՔԸ

Թասվիրը Էֆքեարի ըսածին նայելով, ելմտական նախարարութիւնը բաթանթի օրինագիծ մը կը պատրաստէ, որ Խորհրդարանին հաւանութեան պիտի ենթարկուի։ Ամէն պարագայի մէջ, այժմէն ասկից կը նկատուի որ յառաջիկայ մարտ 1էն սկսեալ բաթանթի տուրք պիտի գանձուի օտարականներէն։ Ի հարկին, պետական Խորհուրդը և դեսպանատուները գրաւորապէս պիտի բանակցին, բաթանթի օրէնքին կարգ մը յօդուածները գործադրելու համար։

ԿԻՊՐՈՍ ԿՂԶԻՆ

Թանին Կիպրոսէն թղթակցութիւն մը կը հրատարակէ, որուն համաձայն, Հելլէնները կարգ մը խռովեր կը խաղան այդ կղզիին մէջ։ Թուրք թերթը այդ մասին կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հը-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆ (149)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ԿՈՄՍ ՄՈՆԹԷ-ՔՐԻՍԹՕ

ԺԸ.

ՀՌՈՄԱՅԵՑԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ

«—Ուրեմն ինծի հետեւէ, կամ աւելի ճիշդ կ'ըլլայ ըսել, առջեւէս քալէ, քանի որ տեղը գիտես, ըսաւ պանդոկապետը։

«Վանբա արհամարհոտ ժպիտ մը արձակեց, աւազակին այդ զգուշութիւնը դիտելով, ու Թերէզի հետ առաջ անցաւ եւ իր ճամբան շարունակեց միեւնոյն հանդարտ ու ամուր քայլերով, ինչպէս քիչ մը առաջ։

«Հինգ վայրկեանէն, աւազակը նշան ըրաւ որ կանգ առնեն։

«Երկու երիտասարդները հնազանդեցան։

«Աւազակը երեք անգամ ագռաւի կռինչ արձակեց։

«Ուրիշ կռինչ մը պատասխանեց այդ երրեակ կոչին։

«—Լաւ, ըսաւ աւազակը, հիմա կրնաս ճամբադ շարունակել։

«Լուիճի եւ Թերէզա ճամբայ ինկան։

«Բայց քանի՛ յառաջանային, Թերէզա, դողդողջուն, իր սիրահարին քով կը սեղմուէր. արդարեւ, ծառերուն մէջ զէնքեր և հրացանի փողերուն շողիւնը կը տեսնուէին։

«Ռօքա-Պրիանքայի բացատանը փոքր լերան մը գագաթը կը գտնուէր, որ անտարակոյս հրաբուխ մը եղած էր։ Այդ հրաբուխը մարած էր Ռէմուսի եւ Ռոմուլոսի կողմէ Հռոմը չհիմնուած, որոնք Ալպէն հեռացած էին։

«Թերէզա եւ Լուիճի գագաթը հասնելով՝ ինքզինքնին գտան քսանի չափ աւազակներու դիմաց։

«—Ահաւասիկ մարդ մը, որ ձեզ կը փնտռէ և ձեզի հետ խօսիլ կ'ուզէ, ըսաւ պահնորդ աւազակը, որ փոխանորդաբար աւազակապետի պաշտօն կը վարէր, ի բացակայութեան վերջինոյն։

«—Սա ըսել կ'ուզեմ թէ ա՛լ ձանձրացած եմ հովիւի զբաղումէս, ըսաւ Վանբա։

«—Ա՛հ, կը հասկնամ, պատասխանեց փոխանորդը, մեր շարքերուն մէջ մտնել կուզես։

«—Բարո՛վ գաս, աղաղակեցին Ֆէրրուզինոյէն, Ռամբինարայէն և Անակնիէն քանի մը աւազակներ, որոնք Լուիճի Վամբան ճանչցած էին։

«—Այո՛, միայն թէ ընկեր ըլլալէն տարբեր բան մը պիտի խնդրեմ ձենէ։

«—Ինչ բան պիտի խնդրես մենէ, գոչեցին աւազակները ապշութեամբ։

«—Ձեր պետը ըլլալ, ըսաւ երիտասարդը։

«Աւազակները քրքջաձայն խնդացին։

«—Ինչ ըրած ես այդ պատուին տենչալու համար, հարցուց աւազակապետին փոխանորդը։

«—Ձեր պետը Գուգումէթթօն սպաննեցի, որուն ահաւասիկ մարմինը, և կրակի տուած եմ Սան-Ֆիլիչէի վիլլան, հարսանեկան զգեստ մը նուիրելու համար նշանածիս։

«Ժամ մը յետոյ, Լուիճի Վանբա աւազակապետ ընտրուած էր Գուգումէթթոյի տեղ։

— Սիրելի Ալպէր, հիմա ինչ կը խորհիք քաղաքացի Լուիճի Վանբայի վրայ, ըսաւ Ֆրանց, իր բարեկամին կողմը դառնալով։

— Դիցավէպ մըն է, պատասխանեց Ալպէր. ատանկ մէկը գոյութիւն ունեցած չէ։

— Ինչ է դիցավէպը, հարցուց Բասթրինի։

— Երկար պիտի ըլլար ձեզի բացատրել, սիրելի յաճախորդ, պատասխանեց Ֆրանց։ Եւ դուք կ'ըսէք թէ տիար Վանբա իր արհեստը ի գործ կը դնէ Հռոմի շրջականները։

— Այնպիսի յանդգնութեամբ մը զոր իրմէ առաջ ոեւէ աւազակ ցոյց չէ տուած։

— Ուրեմն ոստիկանութիւնը ի զո՞ւր աշխատած է զայն ձեռք անցընելու։

— Ինչ կ'ուզէք որ ընէ ան. աւազակապետը յարմարած է դաշտագետնին հովիւներուն, Տիբերի ձկնորսներուն և ծովեզերքի մաքսանենգներուն հետ։ Լեռը կը փնտռեն, մինչ գետին վրայ է ան. գետին վրայ կը հետապնդեն զայն, մինչ բաց ծովուն վրայ կը գտնուի. երբ կը կարծեն որ Տէլ Ճիլիօ, Տէլ Կուաննութի և Մոնթէ-Քրիսթօ ապաստանած է ան, Ալպանոյի, Թիվոլիի կամ Ռիչիոյի մէջ կը տեսնուի ան։

— Ինչպէս կը վարուի ուղեւորներուն հետ։

— Ա՛հ, Աստուած իմ, շատ պարզ կերպով։ Քաղաքին հեռաւորութեան համեմատ, ութը, տասը ժամ կամ օր մը պայմանաժամ կուտայ անոնց, փրկանքը վճարելու համար. այդ պայմանաժամը անցնելէ յետոյ՝ մէկ ժամ կը շնորհէ։ Ժամը վերջանալուն՝ եթէ դրամը չհասնի, ատրճանակի հարուածով մը կը ջախջախէ առեւանգուած մարդուն գանկը, և կամ դաշոյնը կը մխէ անոր սիրտը. այսպէս ամէն ինչ կը վերջանայ։

— Ալպէր, տակաւին տրամադի՞ր էք Գօլիզէ երթալու արտաքին ծառուղիներու ճամբով, հարցուց Ֆրանց, խօսքը ընկերոջ ուղղելով։

— Անշուշտ, ըսաւ Ալպէր, եթէ ճամբան աւելի նկարագեղ է։

Այդ պահուն ժամը ինը հնչեց, դուռը բացուեցաւ և կառապանը երեւան եկաւ։

— Տեարք, կառքը ձեզի կըսպասէ, ըսաւ կառապանը։

— Ուրեմն Գօլիզէ երթանք։

— Տէլ Բօբոլոյի դռնէ՞ն թէ փողոցներէն։

— Փողոցներէն, փողոցներէն, գոչեց Ֆրանց։

— Ա՛հ, սիրելիս, իրաւ որ, աւելի կարիճ կը կարծէի ձեզ, ըսաւ Ալպէր, ոտքի ելլելով և երրորդ սիկառ մը վառելով։

Ասոր վրայ, երկու երիտասարդները վար իջան ու կառք նստան։

ԺԹ.

ԵՐԵՒՈՒՄԸ

Ֆրանց միջին ճամբայ մը գտած էր՝ Գօլիզէ հասնելու համար, առանց ոեւէ հին աւերակի մը առջեւէն անցնելու. հետեւաբար աստիճանաբար չէր նուազած այդ մեծափառ շէնքին արժէքը, հսկայ համեմատութիւններուն մէջ։ Սիսթինիայի ճամբուն հետեւելով և Սէնթ Մարի-Մաժէօրի առջեւէն ուղիղ անկիւն մը կտրելով պիտի յառաջանային, այդպէս՝ Ուրպանայի և Սան-Բիէթրոյի և Վինքոլիի ճամբով Գօլիզէ պիտի հասնէին։

(Շարունակելի)

բաւիրէ, պէտք եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Պուլկար փախստականներու պատուիրակութիւն մը Ֆէրտինանտ Թագաւորին յանձնած է աղերսագիր մը, որով կը խնդրէ փախստական Մակեդոնիացիները անարգել իրենց ծննդավայրը դրկել և հարկ եղած միջամտութիւնը ընել՝ ինչքերնին ետ առնելու համար, որոնք գրաւուած էին ի նպաստ պոսնացի գաղթականներու։

ՔՈԼԵՐԱՅԻ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԴԻՊՔ ՄԸ

Բերա, Թէբէ Պաշը, աբարթըմանի մը մէջ Լամպրիտի անուն կին մը քոլերայի կասկածելի նշաններով հիւանդացած ըլլալուն, շէնքը շղթայի տակ առնուեցաւ։ Դուրսի հետ հաղորդակցութիւնը արգիլուեցաւ։ Նոյն շէնքին մէջ ուրիշ անձ մըն ալ կասկածելի ախտանիշերով հիւանդացած ըլլալով 15 օր առաջ, գիւղ ղրկուած էր դարմանուելու համար։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԶԵՂՉ

Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք Գ. էջին մէջ հրատարակուած ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹԻ ծանուցումին վրայ։ Վստահ ենք թէ անոնք գոհ պիտի մնան, առնելով թէ այդ ընկերութիւնը, որ այնքան հոգածու է իր բազմաթիւ յաճախորդներուն հանդէպ, սկսած 20էն մինչեւ 30 մեծ վաճառում մը կազմակերպած է իր բոլոր ապրանքներուն համար, 0/0ին 15 զեղչով։ Այդ վաճառումին նպատակն է նոր ժամանեծ և մաքսատունը գտնուող ապրանքներուն տեղ բանալու, որոնք ձմրան առթիւ բերել տրուած են։ Այս վաճառումը շահագրգռութիւն միայն կրնայ պատճառել եւ ամէն ոք պիտի ուզէ այդքան գեղեցիկ գորգեր ձեռք բերել, որոնք կրկնակ առաւելութիւն ունին, ձմրան խստութիւնները մեղմացնել եւ ուրախութիւն առաջ բերել ընտանեկան յարկերուն մէջ։ Ուրեմն անհրաժեշտ է որ յառաջիկայ երեքշաբթի, սկսեալ 20 այցելութիւն մը տալ ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹԻ վաճառատուները։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԹՈՒՐՔ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԴԵՆ ՀԱՅ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ.— Հայկական կոտորածներէն առաջ, Օրթագիւղի մէջ բնակիչներուն մեծ մասը հայ էր։ Սակայն, ցաւալի դէպքերէն յետոյ, հայ բնակիչները աքսորուած եւ անոնց տեղ Թուրքեր ու Քիւրդեր բերուած էին, անոնց յանձնուելով նաեւ Թաղերու պահպանութիւնը, գործ մը զոր Հայերը կը կատարէին։ Սահմանադրութեան հռչակումէն յետոյ, տասնի չափ հայ բնակիչներ արտօնուեցան այնտեղ ոստիկանութեան կողմէ։ Սակայն խեղճերը ամէն օր Թուրք բնակիչներու նախատինքին առարկայ կ'ըլլային, որ ի վերջոյ ծանր կռիւի մը յանգեցաւ։ Անցեալ օր, փայտի փոխադրութեան առթիւ վէճ մը ծագելով, Թուրք բնակիչները մէյմէկ փայտ յափշտակեցին և հայ բնակիչները չարաչար ծեծեցին։ Ոստիկանութիւնը, իր բարի սովորութեան համաձայն, չէզոք դիրք մը բռնեց, փոխանակ ձերբակալելու այդ վայրագ բնակիչները, որոնք լրբօրէն կը յայտարարեն թէ իշխանութիւն չեն ճանչնար, այլ իրենց լօնճան միայն կը ճանչնան։ Բնակիչներու լօնճան քաջալերած է զանոնք, ըսելով թէ «Վաթսունը չորս հազար հոգի ենք մենք, մի՛ վախնաք եւ մի հնազանդիք իշխանութեան»։ Օրթագիւղցիները մտադիր են Բերայի կառավարչութեան դիմելու, յայտարարելու համար թէ իրենց թաղին պահպանութիւնը չեն կրնար վստահիլ ապերասան ու վայրագ մարդոց, որոնք իշխանութեան դէմ ալ կ'անսաստեն։

ԿԱՌԱՊԱՆՆԵՐՈՒ ԿՌԻՒ.— Առջի իրիկուն, Բերայի մէջ ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ։ Օթոմոպիլի մը հնոցպանը կ'ուզէր Աամալը-Մէճիտէն անցնիլ. սակայն կառք մը կը գոցէր ճամբան։ Հնոցպանը խնդրեց որ ճամբէն հեռանայ։ Կառապանը չլսել ցուցուց։ Այն ատեն հնոցպանը վար իջաւ, իր ձեռքով կառքը տեղափոխելու համար։ Ասոր վրայ, կառապանը սկսաւ ծեծել հնոցպանը։ Այս վերջինը ուզեց ինքզինքը պաշտպանել, բայց կառապանին արհեստակիցները օգնութեան հասնելով, խեղճ հնոցպանը լաւ մը ծեծեցին։ Ոստիկանութիւնը այն ատեն միայն միջամտեց, երբ հնոցպանը խղճալի վիճակի մը մատնուած էր։ Հնոցպանը Կալաթա-Սէրայ տարուեցաւ։ Մօնիթէօր այս առթիւ դիտել կուտայ թէ Թանինի և իր ազգայնական դպրոցին պատկանողներու բռնութիւններն են որ պատճառ կ'ըլլան օտարատեաց շարժումի մը առաջ բերելու երկրին մէջ, ցաւալի դէպքերու պատճառ դառնալով։ Այդ գրութիւնները գէշ կերպով կ'ազդեն ռամիկ ժողովրդեան միտքին վրայ, կ'ըսէ Մօնիթէօր և օտարատեաց շարժումին մը դուռ կուտան երկու տարիէ ի վեր։

ՀՐԴԵՀ.— Ուրբաթ իրիկուն, Ղալաթիոյ մէջ ծագած հրդեհին վրայ գրած էինք։ Հրդեհը մինչեւ ժամ երկու տեւեց և մթերանոցին մէջ գտնուած դիւրավառ նիւթերը, պենզին և քարիւղ ինչպէս նաեւ նպարեղէնները ամբողջովին այրեցան, հակառակ հրշէջ փանդին ջանքերուն։ Դժուարաւ կարելի եղաւ ազատել շրջակայ խանութները։ Ֆրանսական Առեւտրական Սենեակի գրասենեակները բաւական ծանր կերպով վնասուեցան։ Վնասուածը ապահովագրուած էր։ Տիրոջ վրայ կասկածներ կը ծանրանան։

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՆԿՈՒՄ.— Բէդրօ անուն որմնադիր մը, առջի օր, Շիշլի, նորակառոյց շէնքի մը վրայ աշխատած միջոցին վար իյնալով, ջախջախուեցաւ։

⁂ Մահմուտ փաշա հաստատուած հայ խանութպան մը, Միհրան Գազանճեան, առջի իրիկուն, խանութը գոցած ատեն, փեղկերը վրան ինկան։ Խեղճ մարդը ծանր վէրքեր ստացած ըլլալով՝ քիչ ետքը մեռաւ։

ԿԱՏՂԱԾ ԳՈՄԷՇ.— Առջի օր, Թուրք մը իր գոմէշին եղջիւրները չուանով կապած միջոցին, Զաքմաքճըլարէն վար կ'իջնէր, երբ գոմէշը խրտչեցաւ ու սկսաւ իր տէրը քաշկռտել ետեւէն։ Հայ բեռնակիր մը դժբաղդութեամբ կոխեց չուանը։ Մարդը ծանրապէս վիրաւորուած էր գլխէն և դէմքէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՊՕՏՐՈՒՄԻ ՀԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ

Բ. ԴՐԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐԸ

Բ. Դրան կողմէ վերջապէս, երէկ իրիկուն հեռագիր մը ուղղուեցաւ Այտընի կուսակալութեան և հաղորդուեցաւ թէ Պօտրումի մէջ բերդարգելութեան դատապարտուած ինը հայերուն կայսերական ներում շնորհուած և ըստ այնմ իրատէ ալ ելած է. հետեւաբար յանձնարարուեցաւ անմիջապէս ազատ արձակել զանոնք։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՀԻՒՐԵՐԸ

Ս. Պատրիարք հայրը թէեւ ուրբաթ օր Թարապիա գնաց այցելելու Պ. Պ. Ժիլ և Բօլ Բամպօններուն, բայց որովհետեւ անոնք նոյն միջոցին կը բացակայէին դեսպանատունէն, իր այցքարտը թողուց։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Պատրիարք հայրը թէեւ որոշած էր երէկ այցելել Պուլկարաց Էկզարքին, սակայն տկար ըլլալով, իր կողմէ պատր. փոխանորդը ղրկեց Էկզարքարան, որպէս զի այդ պարագան տեղեկացնէ, քանի որ այս երկրորդ անգամն է որ Ն. Ամենապատուութիւնը կը մտադրէ երթալ և յանկարծ կը հիւանդանայ։ Փոխանորդը յետոյ Պէօյիւքտէրէ գնաց։ Ս. Պատրիարք հայրը իր այս տկարութեան պատճառաւ այսօր Գուրուչէշմէի եկեղեցւոյն մէջ եւս չը պիտի կարենայ պատարագել։

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Նիկոմիդիոյ Ազգային պատկանեալ մարմիններուն կողմէ անցեալ տարուընէ գոյացած թաղ. սնտուկի 150 ոսկի բացը գոցելու համար շուկային մէջ հանգանակութեան ձեռնարկուած է, սակայն կարելի չէ եղած գոհացուցիչ գումար մը գոյացնել։

⁂ Յառաջիկայ դպրոցական շրջանի համար Ազգ. վարժարաններու խնամակալութիւնը յանձնուեցաւ Գաւառ. Ուսումն. Խորհուրդին, որ ազգ. իշխանութեան հետ խորհրդակցաբար յառաջիկայ դպրոցական տարեշրջանի համար ամսական 25 ոսկիի պիւտճէ մը շինած է։

⁂ Քաղաքին մէջ մէկ ամսուան համար մինչեւ նոր ընտրութիւն, առժամեայ թաղ. խորհուրդ մը կազմուած է հետեւեալներէն՝ Մ. Յովհ. Սարգիսեան՝ Ատենապետ, Գր. Աչճեան՝ Ատենադպիր, Միհրան Մաժեան, Սահակ Նրամեան և Օննիկ Խաչատուրեան, որոնք անմիջապէս գործի ձեռնարկելով շուկայի մէջ նուիրահաւաքութեան դիմած են՝ անցեալ շրջանի 150 ոսկիի բացը գոցելու համար։

ՀԱՅ ԲՈՂՈՔ

Փրէզնոյի Ասպարէզը կը գրէ թէ տեղւոյն հայերը սկսած են անվայել ամուսնութիւններու ականատես ընել տեղացիները. եղբայր՝ եղբօր կնոջը հետ, եղբայր՝ եղբօր աղջկան հետ կ'ամուսնանան։ Յիշեալ թերթը Սարաճեան Սրբազանի ուշադրութեանը կը յանձնէ այս կարեւոր խնդիրը։

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

Ամերիկահայ ուսանողական նորակազմ միութիւնը որ կազմուեցաւ, Հայ գաղութին պատիւ բերող ձեռնարկ մըն է։ Ատեններէ ի վեր Ամերիկայի այլեւայլ կողմերը առանձին կամ հաւաքական ջանքեր եղած էին Ուս. Ընդհ. Միութիւն մը կամ գէթ տեղային միութիւններ կազմելու համար. բայց ոեւէ դրական արդիւնք յառաջ չէր եկած մինչեւ անցեալ տարիի վերջը։ Ընդհանուր ուսանողութեան կամքը նկատելով, հրապարակաւ անուանուած յանձնախումբ մը հարկ եղած պատրաստութիւնները տեսաւ ժողովի գումարման համար, և ինչպէս ժամանակին ծանուցուեցաւ, այդ ժողովը տեղի ունեցաւ յուլիս 23-25, 1910ին Նիւ Եորք՝ Հայ Գաղթային Ընկերութեան սրահին մէջ։ Ժողովին մէջ ներկայ էին ընթացաւարտ հիւրերէ զատ 22 ուսանողներ՝ 14 տարբեր հաստատութիւններէ եկած, որոնք զբաղեցան գլխաւորաբար կանոնագրի պատրաստութեամբ և մնացած ժամանակը յատկացուցին ճառերու, ընթերցման և զանազան խնդիրներու մասին կարծիքի փոխանակութեան։ Կեդրոնական յանձնախումբը ընտրուեցաւ հինգ հոգիէ, որոնք կանոնագրի տրամադրած գործերը պիտի վարեն մինչեւ յաջորդ ընդհանուր ժողովի մը գումարումը։ Վիճակագրութիւններէ յայտնի եղաւ որ անցեալ դպրոցական տարեշրջանին, Մ. Նահանգաց 38 տարբեր կրթական հաստատութեանց մէջ կ'ուսանէին 125 է աւելի հայ ուսանողներ, որոնք գրեթէ բոլորն ալ Ասիական Թիւրքիայէն եկած են — 14 վիլայէթներէ և 48 տարբեր քաղաքներէ և գիւղերէ — ուր կը հետեւէին 18 զանազան մասնաճիւղերու։

ԴԷՊԻ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Ռուսական դեսպանատան կողմէ ծանուցուեր է պատրիարքարան թէ՝ Մկրտիչ վրդ. Աղաւնունիի արտօնութիւնն ալ շնորհուած է և հետեւաբար յիշեալը կրնայ մեկնիլ Էջմիածին եպիսկոպոսանալու համար։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ

Իր վերջին նիստին մէջ եռանուն ցանկեր պատրաստեց առաջնորդական ընտրութեանց համար.— 1. Խարբերդի և Բաղէշի ցանկերը հրատարակած էինք։ Իսկ Բաբերդի ցանկը հետեւեալն է՝ Տ. Վահրամ Արքեպ. Մանկունի, Տ. Անանիա Վ. Հազարապետեան և Տ. Եղնիկ Վ. Պապազեան։— Պրուսայի Առաջն. փոխ. Տ. Վարդան Ծ. Վ. Գասպարեան, Սելանիկի հոգեւոր տեսուչ Տ. Կարապետ քահանայ Թուլումեան, Վանայ եօթը քահանաները և Բերայէն Տօքթ. Մանուէլ պէյ Իւթիւճեան Եկեղեցական, ծխական բարեկարգութեանց մասին առաջարկներ ներկայացուցած էին։ Ժողովը որոշեց Եկեղեցական Համագումարին ուշադրութեան յանձնել զանոնք։— Ամենայն Հայոց Վեհ. Հայրապետը Պաղտասար Կիւլիսաճեանի և կնոջը տիկին Զապէլ Ռիզըլեանի ամուսնութիւնը հայրապետական կոնդակով լուծելով երկուքին ալ վերամուսնութեան հրաման տուած էր։ Ժողովը որոշեց փոխանորդարանի յանձնել որպէս զի կաթողիկոսական վճիռը հաղորդէ երկու կողմին ալ։

ԿԵԴՐ. ՈՐԲԱԽՆԱՄԸ

Կեդր. Որբախնամին կողմէ առջի օր Հեթում էֆ. Սէթեան ներկայացաւ Քաղ. Ժողովին և հարցուց վարչութեան անդամներուն թէ՝ ճի՞շդ է որ Որբախնամին պաշտօնը այլեւս վերջացած է և եթէ երբեք ճիշդ է այն ատեն ի՞նչ պիտի ըլլան որբախնամին կողմէ տեղի ունեցած մէկ քանի կարգադրութիւնները յառաջիկայ տարուան համար։ Վարչութիւնը յայտնեց թէ Որբախնամը կը պահէ իր գոյութիւնը, քանի որ Ատանայի մէջ գտնուող 5-6 հատ որբանոցները միշտ պէտք ունին Կեդր. որբախնամին վերին հսկողութեան։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Պատրիարքարանի պաշտօնէից վերակազմութեան Յանձնաժողովը յառաջիկայ շաբթու իր գործը կը վերջացնէ և տեղեկագիրը կը յանձնէ Քաղաք. Ժողովին, ուրկէ ընտրուած է։ Յանձնաժողովը վերակազմութեան գլխաւոր կէտերը պիտի ներկայացնէ, բացատրելով թէ ազգին արդի վարչական գործերուն համար ինչ տարրեր անհրաժեշտ են, Պատրիարքարանը քանի՛ դիւան պէտք է ունենայ, քանի՛ հոգի, և ինչ պաշտօններով և որքան պիւտճէով։ Այս մանրամասնութիւնները որոշուելէ եւ ընդունուելէ յետոյ պիտի մտածուի թէ ինչ տարրերով պէտք է վերակազմել այս դիւանները։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան կը ծանուցուի թէ՝ յառաջիկայ Խաչվերացի տօնին առթիւ Արմաշի Չարխափան Ս. Աստուածածնի ուխտագնացութեան դիւրութեան առթիւ տեղի ունեցած են ամէն կարգադրութիւնք։ Արդէն ազատութեան այս օրերուն մէջ ճամբու ո՛ եւ է երկիւղ չկայ, եւ ուխտաւորները կրնան երթալ առանց արգելքի։ Երկաթուղեաց ընկերութիւնը երթեւեկի տոմսակներու գինը զեղջած է եւ վանական վարչութեան կողմանէ ըստ սովորականին պէտք եղած տեղական միջոցներն ձեռք առնուած են, որպէս զի բարեպաշտ ուխտաւորներն կարենան հանգիստ ու դիւրութիւն վայելել։ Ամէն առաւօտ ժամը մէկուկէսին (Ը. Թ.) կամուրջէն մասնաւոր շոգենաւ մը կը մեկնի Իզմիտ, 5 ղրշ.ի գնով մը։

(ԿՆԻՔ)

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Կը խնդրուի Այնթապցի Արամ էֆ. Պիլէճեանէ որ հաճի խմբագրատունս գալ, իրեն վերաբերեալ գործի մը համար։

ՆՈՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Մօտերս Բերայի մեծ փողոցը, Թիւ 34, Սիթէ տը Սիրիի մէջ մթերանոց մը պիտի բացուի Բարիզի հռչակաւոր ՖԷԼԻՔՍ ԲՕԹԷՆԻ գլխաւոր ապրանքները վաճառելու համար, ինչպէս շաքարեղէն, ֆրանսական կարկանդակներ, պահածոներ, ազնիւ գինիներ, շամպանեաներ, լիքէօրներ եւն.։

ԲՐՆԹ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ ԿԸ ԲՈՒԺԵՆ
ԿԱՐԾԵՑԵԱԼ ԱՆԲՈՒԺԵԼԻՆԵՐԸ

Ձեզի յանձնարարուած դեղերը օգուտ մը չե՞ն ունեցած։ Առանց վարանելու, ԲՐՆԹ դեղահատերը գործածեցէք. անոնք յուսախաբումի չպիտի մատնեն ձեզ։ Արիւնը կը մաքրեն ու կը ճոխացնեն, ուժ կը պարգեւեն, ախորժակը կը բանան, ստամոքսը կը զօրացնեն, մարսողութիւնը կը կանոնաւորեն ու կը դիւրացնեն։ ԲՐՆԹի դեղահատերը արագ և ապահով կերպով կը բուժեն, և այդ պատճառաւ աժան դեղ մըն է։ Անգլիացիներուն մէջ մեծ կանուանութիւն ունեցող դեղ մըն է։ Այդ դեղահատերուն շնորհիւ ամբողջ աշխարհի մէջ արագօրէն աղէկցած են կարծեցեալ անբուժելիները, և շատ մը պարագաներու մէջ ապշութեամբ խառն հիացում մը պատճառած են։ ԲՐՆԹի դեղահատերը կը բուժեն սակաւարիւնութիւնը, կանաչախտը, ջղային հիւանդութիւնը, ընդհանուր տկարութիւնը, ջղային տկարութիւնը։

ԲՐՆԹ դեղահատերը կը գտնուին բոլոր դեղարաններուն մէջ և Կ. Պոլիս Պ. Պ. Էսսըրլըմ Լա Ֆոնթէն և որդիի մթերանոցը, դեղավաճառ, Պոլիս Ընկիւրի խան, ու Բօսբէքլաքթըվ վաճառատունը։ Մէկ տուփը 16 ղրշ. և վեց տուփը 90 ղրուշ է։

„ՀԻ ՀԻ ՀԻ

Այսօր ամեն կողմ փնտռեցէ՛ք Ընկեր Կիկօի այս նոր երգիծաթերթին Ա. թիւը։
10 փարա

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Երէկ Յունաց Պատրիարքարանի գործակատարը դատական պաշտօնատունը երթալով նախարար Նէճմէտտին պէյի յանձնեց պատրիարքարանի կողմէ պատրաստուած թագրիրը։

⁂ Ոստիկանութիւնը փութով կը փնտռէ Ազգ. Ժողովի մնացած տասնըհինգ անդամները, ձերբակալելով Պատերազմական Ատեանին յանձնելու համար։

⁂ Նէօլօղոս ստոյգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ մայրաքաղաքիս օտար դեսպաններէն մանաւանդ երկուքը մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւին օսմ. կառավարութեան և Յունաց պատրիարքարանի միջեւ ծագած վէճին։ Սակայն անհիմն է որ Անգլիոյ դեսպանը կամ ուրիշ տէրութեան մը դեսպանը դիմում բրած ըլլայ։ Առայժմ դեսպանները ո և է միջամտութիւն չպիտի ընեն՝ այդ վէճը ներքին խնդրի մը շուրջը դառնալուն համար։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Մակեդոնացի փախստականներէն ութը հարիւր հոգի ճամբայ ելած են իրենց ծննդավայրը վերադառնալու համար։

ՊԱՇԱՐՄԱՆ ՎԻՃԱԿ

Մանասթըր գաւառին մէջ առջի օրուընէ ի վեր պաշարման վիճակ հրատարակուած է։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, դատական Նախարարը Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի հետ տեսակցեցաւ ձերբակալուած յոյն երեսփոխաններու մասին։

ԵՊԱՐՔՈՍԸ ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ

Երէկ, Բ. Դուռ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Հագգը փաշա Վիէննա ժամանած է։

ՎԱՅՐԱԳ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ՄԸ

Առջի իրիկուն, կ'ըսէ Տէբէ Օրոման երկու անձեր, որոնք հանդարտօրէն կը պտտէին Թէբէ Պաշիի պարտէզին մէջ, յարձակում կրեցին չորս Ալպանիացիներու կողմէ կամ զիրենք Ալպանիացի հռչակող անձերու (որովհետեւ Ալպանիացիի տարազ կը կրէին), և չորս Եւրոպացիի կողմէ։ Այս վատ և անորակելի յարձակման հանդէպ՝ մեծ թուով անցորդներ համախմբուեցան, մինչդեռ յարձակում գործողները կը փախչէին։ Ոստիկանը ջանաց Ալպանիացիներուն մէկը անմիջապէս ձերբակալել։ Ալպանիացին Կալաթա Սէրայի պահականոցը տարուեցաւ։ Այս վայրագ արարքին զոհերը գանգատեցան յարձակում գործողներու դէմ Կալաթա Սարայի ոստիկանութեան կոմիսէրին ինչպէս և Բերայի մութեսարրըֆին։ Միւս երեք ալպանիացիներն ալ ձերբակալուեցան։

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆՈՒՄ
ՆՈՐԱՁԵՒ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ
ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹՆԵՐ
ԲՈԼՈՐ ՃԻՒՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
400.000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝
Իզմիր, Քարափին վրայ

Կ.ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327
Պոլիս, Պահչէ Գափու
ՍՏԱՄՊՕԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԵԼԻՔ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ՏԵՂ ԲԱՆԱԼՈՒ
ՀԱՄԱՐ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՀԱՐԻՒՐԻՆ 15 ԶԵՂՉՈՎ
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 20 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 30
ՏԱՍԸ ՕՐ ՄԻԱՅՆ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԱԶԴ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԱՐՄԱՇ (ԻԶՄԻՏԻ ՄՕՏ)

Ստորագրեալ Տնօրէնութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել Արմաշ գացող ուխտաւորներուն թէ նախորդ տարիներու պէս, այս տարի ալ յատկապէս կարեւոր զեղչեր բրած է երթ ու դարձի տոմսակներու գիներուն վրայ։

Գիները յետագայ կերպով սահմանուած են։

(Հայտար-Փաշայի նաւահանգստին սակագինն ու դրոշմատուրքը միասին հաշուելով)

	ԵՐԹ ՈՒ ԴԱՐՁԻ ՏՈՄՍԱԿՆԵՐ Չափահասներու համար		ԵՐԹ ՈՒ ԴԱՐՁԻ ՏՈՄՍԱԿՆԵՐ 3էն 10 տարեկան տղոց համար	
Հայտար-Փաշայէ	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	51.10	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	26.
Իզմիտ	Բ. » » »	30.20	Բ. » » »	15.20
	Գ. » » »	20.20	Գ. » » »	10.20
Գարթալէ	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	50.10	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	25.—
Իզմիտ	Բ. » » »	30.—	Բ. » » »	15.—
	Գ. » » »	20.—	Գ. » » »	10.—
Հայտար-Փաշայէ	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	115.20	Ա. կարգ արժթ. ղրշ.	58.10
Ադաբազար	Բ. » » »	65.30	Բ. » » »	33.
	Գ. » » »	41.20	Գ. » » »	21.
Աք Շէհիրէ	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	185 20	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	92.30
Ատա-Փազար	Գ. » » »	122 20	Գ. » » »	61.10
Աֆիոն-Գարահիսարէ	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	143.10	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	71.30
Ատա-Փազար	Գ. » » »	93.20	Գ. » » »	47.—
Քէօթահեայէ	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	104.30	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	52.20
Ատա-Փազար	Գ. » » »	68.10	Գ. » » »	34.
Էսկի-Շէհիրէ	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	77.10	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	38 20
Ատա-Փազար	Գ. » »	50.11	Գ. » » »	25.
Պիլէճիկէ	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	62.40	Բ. կարգ արժթ. ղրշ.	31.10
Ատա-Փազար	Գ. » » »	39.	Գ. » » »	19.20

Երեք տարեկանէն վար եղող տղայք ՁՐԻ պիտի երթեւեկեն։

Բուն ծրարները, ինչպէս՝ անկողին, սնտուկ և այլն. ՁՐԻ պիտի փոխադրուին, միայն թէ իւրաքանչիւրէն 30 փարա պիտի առնուի իբր արձանագրութեան ծախք։

Արմաշի ուխտագնացութեան յատուկ տոմսակները պիտի ծախուին վերոյիշեալ կայարանները, ինչպէս նաեւ Գադըքէօյի կամուրջին կիշէն, Սեպտեմբեր 2/15էն սկսեալ մինչեւ նոյն ամսոյն 11/24։

Վերադարձին՝ այս մասնաւոր տոմսակները պիտի ընդունուին Սեպտեմբեր 12/25էն սկսեալ մինչեւ 24/7 Հոկտեմբեր։

Բողոքները պէտք է կայարանապետներուն ուղղել։

Հայտար-Բաշա, 30 Օգոստոս 1910

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՈՒԷՅՆԵՐՈՒ ԸՆԿ.

ԱԶԴ.— 1910 մարտ 9/22ի արտակարգ Ընդհ. Ժողովի որոշման համաձայն, բաժնետէրերէն անոնք որ մինչեւ հիմա չեն ըրած երկուքուկէս օսմ. ոսկիի վճարումը, կը հրաւիրուին այդ վճարումը ընելու, որուն պայմանաժամը կ'աւարտի 1910 սեպտեմբեր 14ին։ Այդ թուականէն յետոյ, այն բաժնեթուղթերը, որոնց համար երկուքուկէս ոսկիի վճարումը չէ կատարուած, պիտի կրնան ծախուիլ, ինչպէս կը տրամադրէ Ընկերութեան կանոնագրին սա յօդուածը.

Յօդ. ԺԵ — Եթէ որոշեալ ատեններուն վճարում չկատարուի, թէ՛ 13րդ յօդուածին և թէ 14րդ յօդուածին համաձայն, տարին հարիւրին 8 տոկոս պիտի առնուի վճարումը ուշացնողէն։ Եթէ այդ յապաղումը չորս ամիս երկարաձգուի, անոր գործադրութեան համար սահմանուած թուականէն սկսեալ, Վարչական Խորհուրդը չեղեալ պիտի նկատէ այն բաժնեթուղթերը, որոնց վճարումները ուշացած են. ասոր համար պէտք չկայ յայտարարութեան, դատաւորի կամ ո եւ է իշխանութեան միջամտութեանը։ Վարչական Խորհուրդը արտօնուած է ատենին ծախելու բաժնեթուղթերը, յարմար դատած ձեւով։ Այդ բաժնեթուղթերուն թիւերը պիտի հրատարակուին վաճառումէն տասնըհինգ օր առաջ, 13րդ յօդուածին համաձայն։ Այդ բաժնեթուղթերուն վաճառումը, ծախքերը հանելէն յետոյ, պիտի աւելցուի բաժնետէրին ունեցած պարտքին վրայ, որ պիտի օգտուի այդ յաւելուածէն, և որոշեալ պայմանաժամէն մինչեւ վաճառման թուականը բանած հարիւրին ութը տոկոսը զեղչելով։ Եթէ երբեք, բաժնեթուղթերու վաճառումէն առաջ, անոնց տէրերը ուզեն ետ առնել, Վարչական Խորհուրդին կողմէ այդ իրաւունքը պիտի տրուի անոնց, պայմանաւ որ հարիւրին 8ը տոկոս վճարեն յապաղած օրերուն համար»։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՀԱՅԿ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գահիրէի հայոց Աղքատախնամին շաբաթական վիճակահանութիւնը միայն երկու ղրուշով կէս ոսկիէն մինչեւ հարիւր ոսկի շահելու հաւանականութիւն կ'ընծայէ, մինչ ուրիշ վիճակահանութեան կազմակերպիչները իրենց շլացուցիչ ծանուցումներով ահագին գումարներ ձեռք կը ձգեն ի շահ իրենց քսակին։ Գահիրէի հայկական վիճակահանութեան միակ նպատակն է օգնութիւն հասցնել կարօտեալ ազգայիններու։ Ուստի կը խնդրուի թէ գաւառի և թէ Պոլսոյ ազգայիններէն որ գոնէ շաբաթը տոմս մը գնեն ի փոխարէն երկու ղրուշի չնչին գումարի մը, սա համոզումով որ եթէ պարգեւ ալ չշահին՝ գոնէ աղքատախնամին նպաստած պիտի ըլլան. տոմսերը կը ծախուին ամէն տեղ։ Գաւառներէն և Պոլսէն վաճառողներ կը փնտռուին. դիմել ընդհ. Գործակալ Յր. էֆ. Թամլեանի, Գօճաման օղլու խան թիւ 11

50—12

ՀԱՅ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հայ Թատերական ընկերութիւնը իր վերջնական կազմակերպութիւնը ստանալու համար ընդհանուր ժողով պիտի գումարէ այսօր, 5 սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 9ին (Ը. Ե.) Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։

Ուստի ստիպողաբար ժողովի կը հրաւիրուին բոլոր անոնք որոնք ստորագրած են մինչեւ հիմա կամ կ'ուզեն արձանագրուիլ։

Ժողովին ներկայ կրնան գտնուիլ նաեւ բոլոր անոնք որոնք կը հետաքրքրուին այս ձեռնարկով։

ԱՌԺԱՄԵԱՅ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ԳԻՇԵՐՆԵՐԸ

Լաւագոյն կերպով անցնելու միակ միջոցն է վէպ կարդալ. ուստի դիմեցէք Զարդարեան գրատունը և գնեցէք։ Բանտէ բանտ 30 ղրշ., Եւլալիէ Սասուն 30, Հազար և մէկ գիշերներ 36, Արգասաւորութիւն 15 ղրշ. Խորհրդաւոր աղջիկը 10, Թշուառներ 60, Զէյթունի պատմութիւնը 15 ղրշ.։ Հայրենի ձայներ 4. Գրացուցակ ձրի։ Զարդարեան գրատուն, Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար, թիւ 24, 26։

ԶԵՆԻԹ

Տիեզերապէս ճանչցուած իբր լաւագոյն ժամացոյցը եւ պաշտօնապէս ընդունուած հետեւեալ վարչութիւններէն․

Անատոլուի օսմանեան երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրքէթի Խայրիյէ
Օսմանեան ռազմական զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետական երկաթուղիները
Ռուսական երկաթուղիները
Յունական երկաթուղիները

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ ՓԱՐԻԶԻ 1900Ի ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՅ ՄՐՑՄԱՆ, ԱՆԴԱՄ ԺԻՒՐԻ, ՄԻԼԱՆԻ 1906Ի ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուիցերիա) դիտարանին 1909ի պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որուն և ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ատեն։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՆԻՔԷԼ, ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ

Կը ծախուի հետեւեալ վաճառատուններն՝

Գ. ՍԱՐԳԻՍՈՖ ԵՒ ԸՆԿ.	Ժ. ԲԱԼՈՒՔՃԱ	ՍՓՐՍՄԵԱՆ
Ճէլալ պէյ խան	Բերա եւ Պաղչէ-Գաբու	Մեծ-Շուկայ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Զէնիթ ժամացոյցներու գործարանն արդէն 40 տարիէ ի վեր հանրածանօթ է Թուրքիոյ մէջ իր Սարգիսոֆ ժամացոյցներով, որոնցմէ, իրենց առաջնակարգ յատկութեանց շնորհիւ, մօտաւորապէս 1 միլիոն ծախուած են ցարդ Թուրքիոյ ամէն կողմերը, մասնաւորաբար բանակին մէջ, առանց երբեք ամենափոքր գանգատի մը տեղի տալու։

50—20

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԶԵՆԻԹ ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ՏԱՍՆԸՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝ ԸՍՏ ՕՐԻՆԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

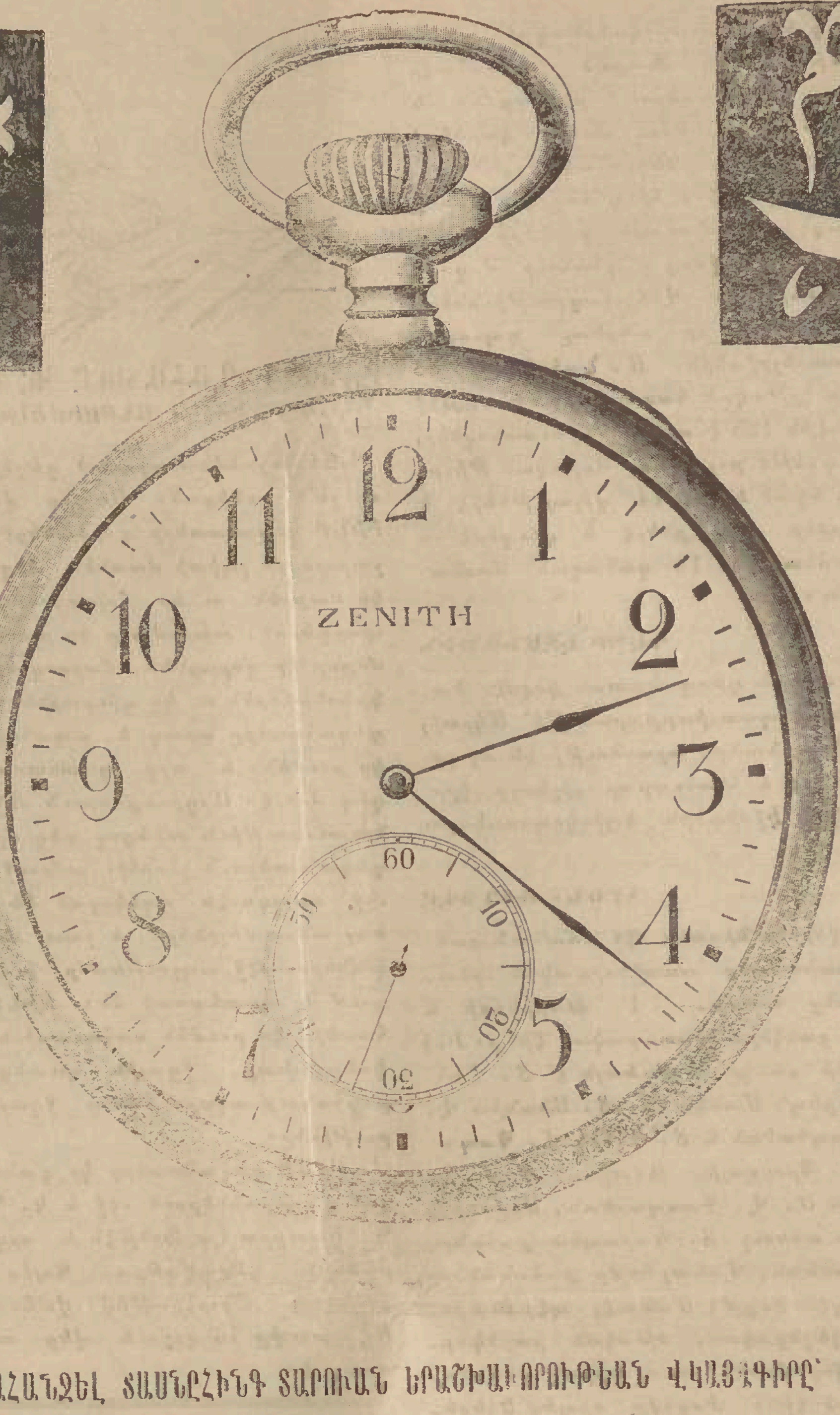

زنيت

ՔԱՂՈՒԱԾ
ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ՈՐՈՇՄՆԱԳՐԷՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԱՀԱՆԳԻՆ

Նկատողութեան առնելով 1905 Մայիս 23ի կանոնագիրը, որ կը վերաբերի նահանգային աստղագիտական դիտարանին մէջ քրօնօմէթրներու եւ բանտիւլներու քննութեան, ինչպէս նաեւ տարեկան մրցման մէջ լաւագոյն հանդիսացող քրօնօմէթրներու եւ բանտիւլներու յատկացուած մրցանակներու բաշխման.

Նկատողութեան առնելով նաեւ նահանգային դիտարանի տնօրէնին տեղեկագիրը, որու կցուած են 1908 տարւոյ մէջ քննութեան ենթարկուած քրօնօմէթրներու գնացքին ցուցակները եւ վիճակացոյցները։

Լսելով նաեւ ճարտարարուեստի եւ երկրագործութեան բաժնի տնօրէնին բացատրութիւնները,

ԿԸ ՎՃՌԷ

Կանոնագրին սահմանած մրցանակները սա կերպով բաժնել 1908ի շրջանին համար.

Ա. Գործարանատէրերու յատկացուած մրցանակներ գրպանի եւ նաւու յատուկ վեց քրօնօմէթրներու համար սերիի մրցանակ։

Ա. ԿԱՐԳ	Թիւ գասակարգութեան
Առ. Պ. Պ. Ժ. Ֆավրը-Ժագօ եւ Ընկ. Գործարան Զենիթ ժամացոյցներու, ի Լօքլ	22,8
Բ. Պիւհրէ, ի Լօքլ	22,5
Բ. Տիթիշայմ, Շօ տը Ֆօն	22,1
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,2
Գործարան Լոնժինի, ի Սէնթ-Իմիէ	14,2

Ի դիմաց Պետական Խորհրդոյ
Դիւանադպիր՝ ԲԷՐՐԷՆ   Նախագահ ՏՈՔԹ. ԲԷԹԹԻՒԷԼ

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ, իր մասնաւոր շէնքին մէջ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու ցուցափեղկի ապակիներու խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխ, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	187,322,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	581,115,000 »
1908 տարւոյն մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	83,232,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան Վօյվօտա, Ղալաթիա։
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիլսիզզատէ խան, Աշըր Էֆէնտի Ճատտէսի, Թիւ 26
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 74

ԹՈՄԱՍ ՌՈԲԻՆՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հուլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ
[illegible]գլանօ	1069	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1531	Մարսէլլօ	3709	Սաքֆօ	1119
[illegible]լէքթ	3607	Տոմինօ	938	Հինտու	3720	Միքատօ	3557	Տիբիս	1735
[illegible]նէլօ	1541	Տուրօ	2383	Հօրաթիօ	1600	Միլօ	1057	Սիլվիա	119
[illegible]թիռաքօ	2277	Տրաքօ	1713	Հումպէց	595	Մոնդէպէլլօ		Սցէրա	1203
[illegible]ատանօ	1822	Տէնամօ	504	Իակօ	2354	Մուցիլլօ	3419	Թասսօ	1323
[illegible]երատրնօ	1264	Էպլքօ	3464	Իատեհօ	5540	Նէքօ	1933	Թ. Ուիլսըն	1546
[illegible]իֆֆօլօ	4481	Էլաքառօ	1520	Ճինօ	1080	Օտիս	4100	Թաքիօ	3327
[illegible]էյրօ	1371	Էցաքօ	1841	Կլէաօ	1053	Ծնթացիօ	4036	Թոլէտօ	1470
Գալիցաօ	1837	Ֆիոօ	954	Գոլրինօ	2307	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	242
Գարձօ	1244	Ֆինլանա	1828	Գուֆօ	1700	Բալէրմօ	1637	Վաքօ	1914
Գաղօ	1094	Ֆլամինկօ	349	Լէօ	1053	Բոյօ	510	Վոլօ	1289
Ձիքակօ	2729	Ֆրանչիաքօ	4582	Լէրանթօ	2272	Րիալտօ	3329	Վոլթուռնօ	2391
Մօսէթօ	1831	Կալիէօ	3060	Լիվորնօ	1843	Րինալտօ	1553	Նէսօ	1350
Գոլօրատօ	4235	Պիկանօ	1143	Լորէնցօ	3191	Րոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գանկօ	2905	Կօղօ	1011	Մալմօ	724	Րօճէօ	1789	Թարօ	
Գարաօ	895	Կրաանօ	1695	Մարէնկօ	1273	Րօզալիա	136	Մայօն	

Միֆասօ շոգենաւը, նաւապետ Թօրբ, հոս հասած է։
Ալերրօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօն, հոս ժամանած է։
Մօրնֆֆօ շոգենաւը, նաւապետ Մէքարէն, սեպտ. 19ին կը սպասուի։
Տիսօ շոգենաւը, նաւապետ Ռընթառ, հոկտ. 7ին հոս կը սպասուի։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏՐԻՖՖ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա։ 96

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔՖԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅՖԱՅԵԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ֆրիժի, օգոս. 16ին, Մարսիլիայէն հոս կը ժամանէ։
Իօնի, օգոս. 23ին, Նովօռոսիսքէն եւ Պաթումէն։
Իմէրէթի, օգոս. 30ին, Մարսիլիայէն։
Ֆրիժի, սեպտ. 6ին, Նովօռոսիսքէն եւ Պաթումէն։
Իօնի, սեպտ. 13ին, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստոս 13ին շաբաթ իրիկուն, ժամը 6ին, Կօլ շոգենաւը, նաւապետ Ճինլիանի, դէպի Զօնկուլտաք, Ինէպօլը, Կիրասոն, Սամսոն եւ Տրապիզոն։
Օգոստոս 17ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Ֆրիժի շոգենաւը, նաւապետ Ուիթըրիսէյ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովօռոսիսք։
Օգոստոս 27ին, շբ. առտու, ժամը 11ին, Իօնի շոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Մուտանիա ու Մարսիլիա։
Օգոստոս 31ին, դշ. իրիկուն ժամը 4ին, Իմէրէթի շոգենաւը, նաւապետ Բէքու, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովօռոսիսք։
Սեպտ. 7ին, դշ. առտու, ժամը 11ին, Ֆրիժի շոգենաւը, նաւապետ Ուիթըրիսէյ, դէպի Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Սեպտ. 14ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Իօնի շոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովօռոսիսք։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ   129   *Թ. ՌԸՓՈՒԼ*

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա	1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին։ 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա	1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։ 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս	1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13
Սկիւտար	Չարշը Պօյը, Թիւ 120։

Դասեր եւ նորոգութիւններ ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տանը։ 78

ԹՀԻ ՆԷՇԸՆԸԼ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիլտինկ Չէրչ Սթրիթ։

Ընկ. դրամատունն է Թհի Լոնտոն էնտ Բրովէնշըլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Բասըլ Սթրիթ, Լիվըրբուլ։

◆

ԹՀԻ ՆՈՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանք Չէմպըրս, Փոնտէկըր Տարլինկթըն
Ընկ. դրամատունը.—Թհի Լոնտոն Ճօյնթ Սթօք Պանք Լիմիթըտ-Տարլինկթըն

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անխախտելի ուղղամտութեան եւ արդարասէր ու պատրաստակամ ընթացքովը կ՚ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ շէնքեր եւ ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով եւ ամենէն աժան գիներով։ Արեւելքի համար մասնաւոր զեղչեալ սակացոյց։ Ապահովագրական ընկերութեանց համաձայնութենէն (սէնտիքա) դուրս կ՚աշխատին։

Արեւելքի ընդհանուր կառավար (Manager)
ՎԻՔՏՕՐ Ա. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ
Secretary
ԵԴՈՒԱՐԴ ՃԱՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիասի խան, Թիւ 7, 8
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ՉԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒ

Սիկառի Թուղթը

ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՔՍՈՒՏԵԱՆ ԵՒՑ
Թիւ 14

Խարսխանիշ մարքայով ծանօթ մեր սիկառի թուղթին շատ մը կեղծերը հրապարակ հանուած են։ Ատոնց դէմ դատ բացուած է մեր կողմէ։ Ուստի մեր յաճախորդներէն կը խնդրուի ծխախոտի մաքսատան կից Թիւ 14 վաճառատունը դիմել։ Կարգ մը մանրավաճառներ, ծխավաճառներ, աւելի շատ շահելու համար, ուրիշ թղթեր կը ծախեն մեր անունի թուղթին տեղ։ Յաճախորդները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն մեր սիկառի թուղթին կողքին վրայ եւ մէջը գտնուած խարսխանիշին եւ իւրաքանչիւր թերթիկներուն վրայ տպուած չոր դրոշմին ու 14 Թիւին, նոյնպէս ուշադրութիւն դարձնելու է մեր թուղթին աղեկութեան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

ՕՏԱՐ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
BANQUE RUSSE
Pour le commerce étranger
Հիմնուած՝ 1871ին
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 30,000,000 ՌՈՒԲԼԻ
ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ.—Քալաշնիքօֆի սակարան, Սէննայա հրապարակ եւ Վասիլի Օսդրօֆ։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.—*Աքքէրման, Արմավիր, Աստրախան, Արտավիր, Պաքու, Պալաշովօ, Եկատերինօտար, Եկատերինոսլավ, Իժեվսկ, Կերչ, Քիէֆ, Քօքանտ, Խօքանտ, Քրէմէնչուգ, Մոսկուա (Կավրիլով փողոցի մասնաճիւղով), Նիժնի-Նովկօրօտ, Նովօ, Նիկօլայէվ, Նովօռոսիսք, Օտեսա, Օմսք, Բէրմ, Բետրօփավլովսք, Սլավյանսք, Պօլդավա, Ռիկա, Ռիազան, պօմիր, Ռիպինսք, Սարաթօֆ, Սիմֆէրօպօլ, Սէմիփալաթինսք, Ժիթօմիր, Թիֆլիզ, Թօմսք, Վէլիքի, Ուսթիւք, Վիաթքա, Վիլնօ, Վոլոկտա եւ Վօռոնէժ։*

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.—*Ալեքսանդրիա (Խերսոնի մէջ), Պօպրինեց, Նովուզօբ, Պաքօվքա, Նիքօբօլ եւ Սմօլա։*

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԷՋ.—*Լոնտոն, Բարիզ, Ժընէվ եւ Կ. Պոլիս։*

Ռուսական դրամատունը կը զբաղի դրամական եւ ոսկեղէնի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառութիւններով. նախավճարներ (avance) ապրանքի վրայ եւ քոմիսիոնով վաճառում ապրանքի։ Խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կը տայ ամենավստահելի «Սէյֆ» դրամարկղներ [illegible]։

ՓՈՔՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆ

ԱՄԷՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԸՆՏԻՐ ԿԱՐԱԳՆԵՐ
Ն. ՔԱՄԻԼԵՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.
259, *Բերա, Մեծ փողոց,* 259
Կալաթա-Սէրայի կից   3—

ՐԷՍԹՕՐԱՆ ԱՆԱԹՕԼԻ
ՌԱՆԱՍԻՕԹ ՉԻՉՕՐՈՒԼՕ
Կալաթա-Սէրայ
—o—

Սոյն ճաշարանը վաղեմի հաստատութիւն մըն է, եւ հոն ճաշողները ամէն կերպով գոհ կը մնան։ Վերջին ծայր մաքրութիւն եւ խնամք կը տիրէ։ Կերակուրները խիստ համեղ են։ 3—

Օ ՖԱՊՐԻՔ ԲԷԽՈՆԻ
ՄՕՐԻՍ-ՎԻԹԷՐՊՕ
350, ԲԵՐԱ, 350
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Պօնէթրիի եւ մանիֆաքթիւրի վերաբերեալ ապրանքներու
ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՆՈՎ   4—

ԴՊՐՈՑԻ ՎԱՐԻՉՆԵՐԸ

Ուսուցիչ եւ Վարժուհի ընտրելու համար կրնան եւ պէտք է դիմեն ԴԱՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ *(Սեթեան խան, Մօլլա Թաշ, Կ. Պոլիս)։ Մեր մօտ արձանագրեալ են ձեռնհաս պաշտօնեաներ՝ ամէն աստիճանով ու կարողութեամբ։*
Մ. ԴԱՒԹԵԱՆ

ՓԱՀՐԻՑԻ ՆԻԶԱՐԻԹԻՆՑԻՆ

Մէվճուտ բիլանլար վէճհիլէ պահրիէ մէրքէզ խաստախանէսինէ ինչա իտիլէճէք օլան ամէլիաթը ճէրահիէ վէ բաւիլեօնըն իւճրէթը իմալիէ վէ լէվազըմաթը միւթէահհիտինէ իհալէ օլունմագ իւզրէ ֆիհաթը զարֆ ուսուլիլէ միւնաքասայէ վազ օլունմուշ օլտուղունտան բազար իրթէսի կիւնիւ [illegible]

ֆի 2 էյլուլ 326

[illegible] ԳԱՐԵԳԻՆ ՓՕՇԱՃԵԱՆ

ՊԱՀՐԻՑԷ ՆԻԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

141 սանտըգ
) ասթի ճամ 4, բարմաղա գատար
(պէնհէր սանտըղը 70 ղուրուշ
) ասթի ճամ 50 բարմաղա գատար
(պէնհէր սանտըղը 80 ղուրուշ
) ասթի ճամ 60 բարմաղա գատար
(պէնհէր սանտըղը 82 ղուրուշ
) ասթի ճամ 70 բարմաղա գատար
(պէնհէր սանտըղը 84 ղուրուշ
) Տուպէլ ճամ 50 բարմագատան 80
(բարմաղա գատար պէնհէրի 125

50 սանտըգ
) Տուպէլ ճամ 80 բարմաղա գատար պէնհէր սանտըղը 135
) Տուպէլ ճամ 85 բարմաղա գատար պէնհէր սանտըղը 160
) Տուպէլ ճամ 90 բարմաղա գատար պէնհէր սանտըղը 140

6 սանտըգ պուզլը ճամ

Թէրսանէի ամիրէ իչին լիւզումու օլունան մըգտարլար [illegible] 31 աղուսթօս 326

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօսթ Լօքալ տարին	108 ղր.	
» » » վեցամսեայ	60	»
Գաւառներու համար տարին	108	»
» » վեցամսեայ	60	»
Արտասահմանի համ. տարեկան	35 Ֆր.	
» » վեցամսեայ	20	»

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ։ Հասցէի փոփոխման համար 2 դրշ.։ Բաժանորդագրութիւնները անպայման կանխիկ, ծանուցումները առանձին կը սակարկուին։ Դրամ ղրկելու ամենադիւրին եւ ստոյգ միջոցը Մանտաբօսթն է։